

17.11.2020

1

KOTKAN KAUPUNGIN VALMIUSSUUNNITELMA

Yleinen osa

Hyväksytty Kotkan kaupunginhallituksessa 23.11.2020 § 342

17.11.2020

2

Versionhallinta

Versio	Päiväys	Käsittelijä	Toimenpide	Sisältö
1.0	06.10.2020	Vasu-päivitysryhmä, kansliapäällikkö, hallinto- ja kehittämispäällikkö	Kommenteille	Valmiussuunnitelman yleinen osa
1.0	13.10.2010	Kympe	Kommenteille ja työstettäväksi	Liitteet 6, 16, 19 ja 21
2.0	15.10.2020	Vasu-päivitysryhmä	Kommenteille	Valmiussuunnitelman yleinen osa ja liitteiden mukaiset vastuut (pe 13.11. klo: 16 mennessä)
2.0	19.10.2020	Johtajakokous	Kommenteille	Valmiussuunnitelman yleinen osa ja liitteiden mukaiset vastuut (pe 13.11. klo: 16 mennessä)
3.0	12.11.2020	Vasu-päivitysryhmä	PJ listasi ryhmän jäsenten kommentit korjattavista/muokattavista kohteista.	Kymenlaakson riskiarvio: sotilaallinen voimankäyttö Suomen kyberturvallisuusstrategia kuva 5 Työsuojeluvaltuutetun tiedot liite 9 Hepan Virve-asia Oikeakielisyyden tarkistus Kursiivitekstit strategiatietojen yhteydessä Liitetietojen yhdenmukainen esittäminen

Sisällysluettelo

1 SUUNNITELMAN TARKOITUS JA TAVOITTEET	5
1.1 Yleistä kunnan valmiussuunnittelusta	5
1.2 Varautumiseen velvoittava lainsäädäntö.....	12
1.3 Varautumisen suunnitteluprosessi ja kehittäminen	14
2 RISKEIHIN PERUSTUVA SUUNNITTELU.....	17
2.1 Kansallinen riskiarvio ja yhteiskunnan turvallisuusstrategia	17
2.2 Maakunnan yhteinen riskiarvio ja huomioitavat uhat.....	22
2.3 Paikallinen infrastruktuuri.....	25
2.4 Kunnallishallinto	26
2.5 Kuntastrategia	27
3 VARAUTUMINEN KUNTAKONSERNISSA.....	28
3.1 Yleistä kunnan ja kuntakonsernin varautumisesta	28
3.2 Alueellinen varautuminen	31
3.3 Kuntakonsernin varautumisen yhteensovittaminen	33
3.4 Kunnan elintärkeiden ja kriittisten toimintojen turvaaminen.....	36
3.5 Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen vaikutus toimintaan	37
3.6 Kaupunginjohtajan valmiusjohtoryhmä ja valmiustilat	39
3.7 Vastuunjako kunnan ja alueellisen pelastuslaitoksen välillä.....	41
3.8 Materiaalin hankinta	42
3.9 Henkilöstön varaaminen (VAP).....	43
3.10 Rakennusten varaaminen.....	44
3.11 Kuljetuskaluston varaaminen.....	45
3.12 Varautumisveloitteet sopimussuhteissa	46
3.13 Muu varautuminen.....	47
3.14 Kuntalaisten omatoimisen varautumisen tukeminen	48
3.15 Varautumiskoulutus ja harjoitukset	50
4 KUNNAN JA KUNTAKONSERNIN JOHTAMISJÄRJESTELMÄT	51
4.1 Kunnan ja kuntakonsernin kriisijohtamissuunnitelma	51
4.2 Hälyttämis-, viesti- ja informointijärjestelyt	52
4.3 Johtamispaikat ja niiden järjestelyt	52
4.4 Kuntakonsernin tilannekuvajärjestelyt.....	53
4.5 Kunnan ja kuntakonsernin kriisi- ja häiriötilanneviestintä	54

17.11.2020

4

LÄHTEET	55
LIITTEET	57

17.11.2020

5

1 SUUNNITELMAN TARKOITUS JA TAVOITTEET

1.1 Yleistä kunnan valmiussuunnittelusta

Valmiussuunnitelma

Valmiussuunnittelun tuloksena syntyvä suunnitelma. Valmiuslain (1552/2011) 12 § velvoittaa viranomaiset varautumaan mm. valmiussuunnitelmien avulla.

Valmiussuunnitelmia testataan valmiusharjoituksissa. Kunnan valmiussuunnitelma jakautuu yleensä yleiseen osaan ja toimialakohtaisiin valmiussuunnitelmiin. Yleinen osa sisältää kunnan keskeiset tehtävät häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat sisältävät esimerkiksi teknisen toimen, sosiaali- ja terveystoimen sekä sivistystoimen suunnitelmat.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Tiivistelmälaatikon selite:

Tässä suunnitelmassa käytetään turvallisuuden termistön kuvaamiseen Turvallisuuskomitean ja Sanastokeskus TSK:n vuonna 2017 julkaisemaa kokonaisturvallisuuden sanastoa.

Kunnan varautumisen ja valmiussuunnittelun tavoitteena on tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen sekä huolellisen suunnittelun ja ennakoivien toimenpiteiden avulla varmistaa kuntakonsernin eri toimijoiden selviytyminen yhteiskunnan kannalta elintärkeistä tehtävistä sekä yhteiskuntavelvoitteista kaikissa turvallisuustilanteissa.

Varautuminen on osa normaaliaikaista ja säännönmukaista tehtävien hoitamista ja kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Varautuminen ja valmiussuunnittelu ovat osa kaupungin turvallisuussuunnittelua, kaupunki-strategian toteuttamista, turvallisuuskulttuurin kehittämistä ja yhteiskunnan turvallisuusstrategian toimeenpanoa. Hyvän turvallisuuskulttuurin luominen edellyttää johdon aloitteellisuutta ja sitoutumista sen kehittämiseen. Se edellyttää myös, että varautuminen on mukana kuntakonsernin strategisissa tavoitteissa ja myös päivittäisessä johtamisessa. Kunnan johdon esimerkillä ja sisäisellä viestinnällä on merkittävä vaikutus varautumisen tasoon ja turvallisuusasioihin suhtautumiseen organisaatiossa. Varautumisen perustana on kaupungin normaaliolojen organisaatio ja palvelutuotanto. Toiminta erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa perustuu mahdollisimman kiinteästi normaaliolojen organisaatioon ja järjestelyihin. Kotkan kaupungin valmiussuunnitelman yleinen osa sisältää sekä strategisen että operatiivisen ulottuvuuden.

17.11.2020

6

Kuntien ja yhteiskunnan toiminnassa ja toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat myös varautumiseen ja turvallisuuden hallintaan. Tietoverkkojen häiriötöntä toimintaa edellyttävät ohjelmat ja järjestelmät sekä aiempaa enemmän sopimusperusteisesti ja ulkoisten palveluntuottajien toimesta tuotettavien kunnallisten palvelujen toimintavarmuuden haasteet ovat arkipäivää. Siksi vastuut varautumistoimenpiteiden ja häiriötilanteiden hallinnan osalta tulee määritellä huolellisesti. Usean toimijan malli yhteen sovitetaan valmiussuunnittelulla ja yhteisellä harjoittelulla.

Varautumisen ja valmiussuunnittelun lähestymistapa on muuttunut pelkästä poikkeusolojen toiminnan suunnittelusta laaja-alaiseen kokonaisturvallisuuden suunnitteluun. Muutokseen sisältyy ajatus siitä, että häiriöiden ennalta ehkäisy on osa varautumista, mukaan lukien tunnistettujen riskien poistamiseen ja pienentämiseen tähtäävät toimenpiteet. Valmiussuunnittelun viitekehyksessä tämä tarkoittaa aiempaa laajemmin ajattelutavan omaksumista. Kokonaisvaltaisen **turvallisuuden hallinnan ja valmiussuunnittelun toimintavoissa on siirrytty**

- reagoivasta **ENNAKOIVAAN**
- sektorikohtaisesta **YHTEISTOIMINNALLISEEN KOKONAISTURVALLISUUTEEN**
- haavoittuvuuksien arvioinnista **HÄIRIÖNSIETOKYVYN KEHITTÄMISEEN**
- tiukasta ohjesidonnaisuudesta **OMATOIMISEEN VASTUUNKANTOON**

Kuntakonsernin varautumisen muistilista:

1. Selvitä taustat: miksi kuntakonserni varautuu?
2. Tunnista vastuut
3. Sisällytä varautuminen osaksi johtamista
4. Tunnista ydintehtävät ja kriittiset toiminnot
5. Seuraa toimintaympäristöä ja arvioi riskit
6. Rakenna valmiudet ja kyvyt
7. Sisällytä varautuminen sopimuksiin
8. Sovi yhteistyöstä sidosryhmien kanssa
9. Edistä kuntalaisten omatoimista varautumista
10. Varaudu johtamaan ja viestimään häiriötilanteissa

17.11.2020

7

Kuntakonsernin yhteiset toiminnot huomioivan valmiussuunnitelman yleisen osan lisäksi kaupunkiorganisaation vastuualueet, toimintayksiköt ja tytäryhteisöt huolehtivat omista toiminnoistaan ja varautuvat yhteistointavaroitteiden mukaisesti. Kaupungin vastuualueilla ja toimintayksiköissä laaditut suunnitelmat täydentävät valmiussuunnitelman yleistä osaa (**liite 18**). Kotkan kaupungin tehtäviin kuuluu oman varautumisen lisäksi konsernin ja alueellisen varautumisen yhteensovittaminen. Ohjaavina työkaluina alueellisessa valmiussuunnittelussa toimivat Kymenlaakson riskiarvio ja valmiuskortistot.

Kiinteänä osana valmiussuunnittelutyötä ovat myös **henkisten ja taloudellisten menetysten minimointi sekä nopea toipuminen** kriisin jälkeen.

Sosiaalipäivystys

Sosiaalipalvelu, jossa annetaan sosiaalihuollon asiakkaalle välitön apu kriisitilanteessa ja järjestetään hänen kiireellisesti tarvitsemansa muut sosiaalipalvelut.

Sosiaalipäivystys on toteutettava siten, että sitä voi saada mihin vuorokauden aikaan tahansa. Sosiaalipäivystys pitää toteuttaa yhteistyössä terveydenhuollon päivystyksen, pelastustoimen, poliisin, hätäkeskuksen ja tarpeen mukaan muiden toimijoiden kanssa.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä **Kymsotessa toimiva Sosiaali- ja kriisipäivystys** vastaa kiireellisistä sosiaalihuollon tehtävistä pääasiassa virka-ajan ulkopuolella 24/7-palveluna. Palvelutehtäviin kuuluvat tilanteet, jotka vaativat välittömiä sosiaaliviranomaisen toimenpiteitä. Sosiaali- ja kriisipäivystys antaa akuuttia kriisiapua äkillisissä traumaattisissa kriisitilanteissa kuten onnettomuudet, läheisen äkillinen kuolema, väkivaltatilanteet, vakava vammautuminen tai sairastuminen sekä tulipalo. Kymenlaakson alueen päivystysnumerot löytyvät osoitteesta:

<https://www.kymsote.fi/fi/Palvelut/Aikuisten-sosiaalipalvelut-ja-ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4palvelut/Sosiaali-ja-kriisip%C3%A4ivystys/p/sosiaali-ja-kriisipäivystys>

17.11.2020

8

Valmiussuunnitteluun kuuluu suunnittelun lisäksi konkreettista varautumistoimenpiteiden toimeenpanoa: yhteistoimintasopimusten laatimista, henkilö-, tila- ja ajoneuvo- sekä työkonevarausten tekemistä, toiminnan varmistamisen ja tilanteen hallinnan edellyttämän materiaalin ja muun kaluston hankintaa sekä henkilöstön perehdyttämistä ja kouluttamista.

Jatkuvana toiminnan tavoitteena on yhteisön yhteisen suorituskyvyn sekä alueellisen elinvoiman ja kilpailukyvyn kehittäminen sekä toipumiskyvyn parantaminen.

Valmiustyöhön linkittyvien, kaupungin kiinteistöille laadittavien pelastussuunnitelmien ajantasaisuudesta ja säännöllisestä käytännön harjoittelusta vastaa työpaikan vastuhenkilö eli esimies (tilojen käyttäjä), yhteistyössä teknisten palveluiden vastuualueen kanssa. Kaikissa turvallisuustilanteissa huolehditaan hallintosäännön mukaisista omista tehtävistä, elleivät kaupungin valmiussuunnitelmat tai tilannejohtaminen muuta edellytä. Turvallisuustilanteita ovat normaaliolot, häiriötilanteet ja poikkeusolot. Häiriötilanteet voivat syntyä nopeasti esimerkiksi tietoverkkoon kohdistuvien hyökkäysten tai sään ääri-ilmiöiden seurauksena.

Organisaatioturvallisuus

Organisaation henkilöstöä, tietoa, materiaalia, teknistä infrastruktuuria ja ympäristöä koskeva turvallisuus. Organisaatio voi olla esimerkiksi yritys, virasto tai kunta. Organisaatioturvallisuudella varmistetaan organisaation toiminnan jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Tämän päivän valmiussuunnittelu on poikkihallinnollista yhteistoimintaa. Valmiussuunnittelu perustuu kokonaisturvallisuuteen, jossa toimijat jakavat ja analysoivat turvallisuutta koskevaa tietoa sekä suunnittelevat, harjoittelevat ja toimivat yhdessä. Kokonaisturvallisuus kattaa kaikki keskeiset toimijat: kansalaiset, järjestöt, elinkeinoelämän ja viranomaiset. Yhteistyön perustana ovat lakisääteiset tehtävät, yhteistyösopimukset ja Yhteiskunnan turvallisuusstrategia.

Kokonaisturvallisuus

Tila, jossa yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuviin uhkiin ja riskeihin on varauduttu.

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä kokonaisturvallisuudesta (5.12.2012) kokonaisturvallisuus määritellään tavoitetilaksi, jossa yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat ovat hallittavissa. Kokonaisturvallisuuden hallintaan eli yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseen kuuluvat uhkiin varautuminen, häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallinta sekä niistä toipuminen. Turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon (v. 2012) mukaan suomalaisen yhteiskunnan varautuminen toteutetaan kokonaisturvallisuuden periaatteella, mikä tarkoittaa yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamista viranomaisten, elinkeinoelämän sekä järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana. Kokonaisturvallisuuden yleiset toteuttamisperiaatteet kuvataan valtioneuvoston periaatepäätöksessä yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta (2.11.2017).

Englanninkielinen termi ”comprehensive security” viittaa sekä kokonaisturvallisuuteen että laajaan turvallisuuskäsitykseen. Kokonaisturvallisuus on suomalainen käsite tai käsitys, joten termin edessä käytetään ilmausta ”concept for”.

Huoltovarmuus

toiminta, jonka tarkoituksena on turvata väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämätön tuotanto, palvelut ja infrastruktuuri vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varalta.

Huoltovarmuus on Suomessa organisoitu yhteistyöverkostoksi (huoltovarmuusorganisaatio), jossa ovat mukana talouselämän ja hallinnon eri alat sekä toimialajärjestöt. Huoltovarmuuden kehittämistä tukee, ohjaa ja koordinoi Huoltovarmuuskeskus. Huoltovarmuuskeskuksen yhteydessä toimii Huoltovarmuusneuvosto sekä pysyvinä yhteistoimintaeliminä komitean tapaan toimivia sektoreita ja pooleja.

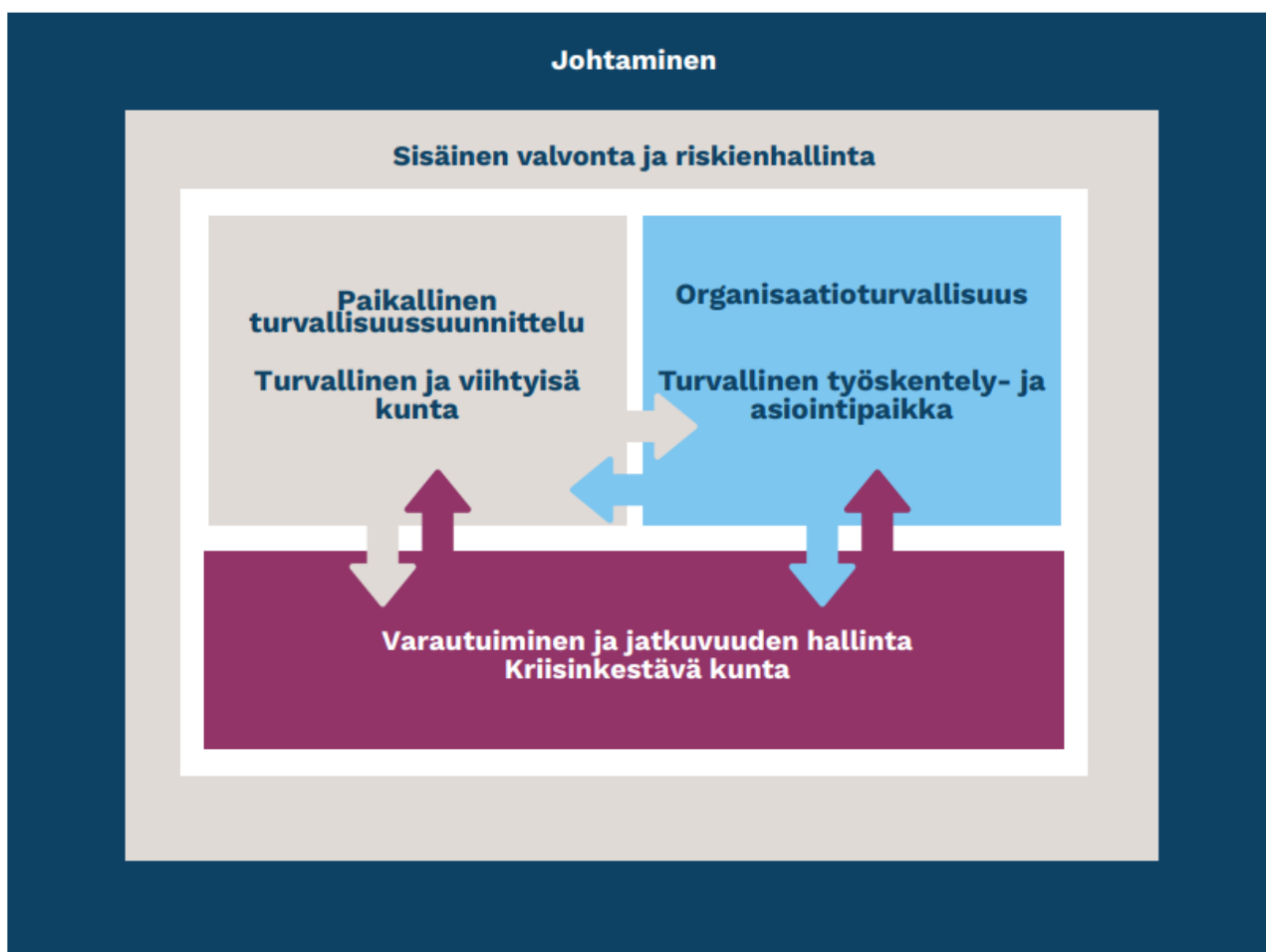
Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

TURVALLISUUSJOHTAMISEN KOKONAISUUS

Johtaminen sekä **sisäinen valvonta ja riskienhallinta** muodostavat turvallisuusjohtamisen kehyksen sekä määrittävät järjestämisen ja toteuttamisen periaatteet. **Varautumisella ja jatkuvuudenhallinnalla** varmistetaan kunnan keskeisten tehtävien hoitaminen mahdollisimman häiriöttömästi kaikissa tilanteissa sekä parannetaan henkilöstön ja kuntalaisten kriisinkestävyyttä.

Organisaatioturvallisuuden keinoin pyritään varmistamaan, että kaupunkiorganisaatio on turvallinen työskentely- ja asiointipaikka. **Paikallisella turvallisuussuunnittelulla** tavoitellaan kaupungista turvallista ja viihtyisää kohdetta niin sen asukkaille kuin matkailijoille.

Kuva 1. Kunnan turvallisuusjohtamisen kokonaisuuden muodostavat tekijät (Lähde: Kunnan varautumisen johtaminen, Kuntaliitto 2020)

17.11.2020

11

Yhteiskunnan varautumisen yleisperiaatteet kuvataan Valtioneuvoston periaatepäätöksenä julkaistavassa Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa. Strategia ohjaa ja yhtenäistää hallinnonalojen varautumista ja antaa tietoa varautumisen perusteista myös muille toimijoille. Periaatepäätöksen tavoitteiden toteuttamisesta vastaa toimivaltainen viranomainen. Strategian seuranta ja kehittämistä koordinoi Turvallisuuskomitea yhteistyössä ministeriöiden valmiuspäällikkökokouksen kanssa.

Strategian mukaan kunnat, viranomaiset, elinkeinoelämä, järjestöt ja kansalaiset yhteistyössä huolehtivat suomalaisen yhteiskunnan kokonaisturvallisuudesta ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen jatkuvuudesta. Turvallisuuden yhteistoimintamallissa toimijat jakavat ja analysoivat turvallisuutta koskevaa tietoa sekä suunnittelevat, harjoittelevat ja toimivat yhdessä. Varmistaessaan omien ydintehtäviensä jatkuvuuden, kunnat samalla osaltaan turvaavat yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen jatkuvuuden kuvassa 2 olevan jäsenyyksen mukaan.

Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (YTS2017) mukaan yhteiskunnan elintärkeät toiminnot ulottuvat useiden toimijoiden lakisääteisiin tehtäviin ja osin alueille, joille ei voida määritellä yhtä ainoaa vastuutahoa. Elintärkeät toiminnot ovat lähtökohta varautumisen suunnittelulle kaikille toimintotasoilla. Niiden turvaamiseksi suunnitellaan riskiarvioon pohjautuvat käytännön tehtävät ja vastuut. Elintärkeät toiminnot ovat yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömiä, kaikissa tilanteissa ylläpidettäviä toimintakokonaisuuksia.

Kuva 2. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot (YTS 2017)

1.2 Varautumiseen velvoittava lainsäädäntö

Valmiuslainsäädäntö

Lainsäädäntö, jonka perusteella varaudutaan poikkeusoloihin ja toimitaan niissä.

Valmiuslainsäädäntöön kuuluvia lakeja ovat valmiuslaki (1552/2011) ja puolustustilalaki (1083/1991). Valmiuslaissa määritellään poikkeusolot, joissa siviiliviranomaisille voidaan antaa käyttöön säännöstely- ja muita toimivaltuuksia. Puolustustilalaissa säädetään, missä tilanteessa maahan voidaan julistaa puolustustila ja mitä erityisvaltuuksia sotilas- ja muilla viranomaisilla puolustustilan aikana on. Valmius- ja puolustustilalain mukaisia toimivaltuuksia otetaan käyttöön tarvittavilta osin.

Valmiuslain tarkoituksena on poikkeusoloissa suojata väestöä sekä turvata sen toimeentulo ja maan talouselämä, ylläpitää oikeusjärjestystä, perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia sekä turvata valtakunnan alueellinen koskemattomuus ja itsenäisyys. Puolustustilalain tarkoituksena on valtiollisen itsenäisyyden turvaaminen ja oikeusjärjestyksen ylläpito.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Suuri osa yhteiskunnan peruspalveluista tuotetaan kunnissa. Kunnat vastaavat asukkaidensa hyvinvoinnista ja palveluista. Kunnissa tulee tunnistaa ne riskit ja uhat, jotka voivat aiheuttaa häiriöitä palveluihin. Kuntien tulee riskienhallinnalla pyrkiä etukäteen minimoimaan häiriötilanteiden haittavaikutukset sekä turvaamaan keskeiset palvelut kuntalaisille kaikissa tilanteissa. Varautumistarpeet tulevat lainsäädännöstä ja kunnalla on keskeinen rooli yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen jatkuvuuden turvaajana.

Valmiuslaki (1552/2011):

12 § Varautumisvelvollisuus

Valtioneuvoston, valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten, muiden valtion viranomaisten ja valtion liikelaitosten sekä kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteenliittymien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Jos kunta tai muu viranomainen ulkoistaa palveluitaan, on sen huolehdittava myös siitä, että varautumisen hoidetaan.

17.11.2020

13

Pelastuslaki (379/2011):

46 § Yhteistyö pelastustoiminnassa

Valtion ja kunnan viranomaiset, laitokset ja liikelaitokset ovat velvollisia osallistumaan pelastuslaitoksen johdolla pelastustoiminnan suunnitteluun siten kuin 47 §:ssä säädetään sekä toimimaan onnettomuus- ja vaaratilanteissa niin, että pelastustoiminta voidaan toteuttaa tehokkaasti.

Valtion eri toimialoista vastaavat virastot, laitokset ja liikelaitokset sekä kunnan ja kuntayhtymien eri toimialoista vastaavat virastot, laitokset ja liikelaitokset varautuvat ja osallistuvat pelastustoimintaan tehtäväaluensa, keskinäisen työnjakonsa ja niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti.

47 § Pelastustoimen suunnitelmat

Viranomaiset, laitokset ja liikelaitokset, jotka ovat velvollisia antamaan pelastusviranomaisille virka-apua ja asiantuntija-apua tai joiden asiantuntemusta muutoin tarvitaan pelastustoiminnassa ja siihen varautumisessa, ovat velvollisia laatimaan pelastuslaitoksen johdolla ja yhteistoiminnassa keskenään tarpeelliset suunnitelmat tehtäviensä hoitamisesta pelastustoiminnan yhteydessä ja osallistumisesta pelastustoimintaan. Pelastuslaitokselle on annettava selvitykset pelastustoimintaan käytettävissä olevista voimavaroista.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (679/2016):

on osaltaan vaikuttanut valmiutta ja varautumista tietoturvaan ja tietojen käsittelyä koskeviin menettelyihin. Tietoturvallisuudella tarkoitetaan järjestelyjä, joilla pyritään varmistamaan tiedon käytettävyys, eheys ja luotamuksellisuus. Tietoturvallisuus käsitetään osaksi riskienhallintaa, hallinnon ja yrityksen turvallisuutta. Turvallisuuteen vaikuttavilla tietoturvatyökaluilla turvataan yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan etuja. Tietoturvallisuus on myös osa organisaation toiminnan laatua. Tietoturvallisuus on yhteiskunnan toimintojen, palvelujen, sovellusten ja tietoteknisen infrastruktuurin perusedellytys. Puutteellinen tietoturvallisuus vaarantaa valtion, kansalaisten, yhteisöjen ja asiakkaiden etuja sekä aiheuttaa lisätyötä ja -kustannuksia.

Tietosuoja-asetus (1050/2018) täydentää EU:n yleistä tietosuoja-asetusta.

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) ja yleisiä tietoturva-vaatimuksia sisältävä **Valtioneuvoston asetus tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa (681/2010)** sisältävät sääntelyä asiakirjojen julkisuudesta, kuten myös asiakirjojen käsittelyä ohjaavat suojaustasot ja turvallisuusluokittelut. Lähtökohtana on kuitenkin viranomaisten asiakirjojen julkisuus.

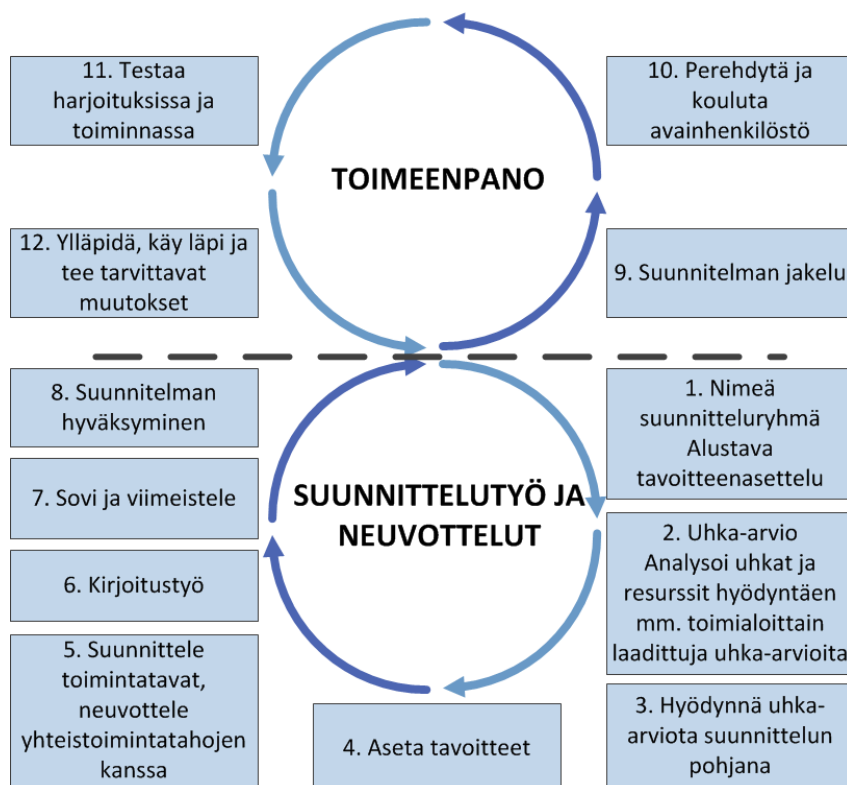

1.3 Varautumisen suunnitteluprosessi ja kehittäminen

Varautuminen

Toiminta, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Varautumistoimenpiteitä ovat muun muassa valmiussuunnittelu, jatkuvuudenhallinta, etukäteisvalmistelut, koulutus sekä valmiusharjoitukset.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Kuva 3. Esimerkki valmiussuunnitteluprosessista (Lähde: Kunnan valmiussuunnitelman yleisen osan malli, Korhonen ja Ström, Pelastusopisto 2012)

17.11.2020

15

Varautumisen suunnittelu on jatkuva prosessi, joka tapahtuu laajassa yhteistyössä eri tahojen kanssa. Lähtökohtana on konserniin kohdistuvien uhkien tunnistaminen ja niistä aiheutuvien riskien arviointi ja seuranta, jonka pohjalta suunnitellaan toiminnot, joilla varmistetaan toiminta kaikissa turvallisuustilanteissa. Selkeä vastuunjako eri toimielinten ja toimijoiden välillä on tärkeää kaikissa kuntatoiminnoissa. Riskienhallinnan ja siihen sisältyvän varautumisen osalta päätösvalta jakautuu kuntalain mukaan. Kunta voi hallintosäännössä antaa tarkempia ohjeita riskienhallinnan ja varautumisen vastuistaan.

Toimielin	Vastuu
Kunnanvaltuusto	päättää mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan (ml. varautumisen) perusteista
Kunnanhallitus	johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vasta mm. valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja huolehtii kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
Lautakunnat	vastaavat oman toimialansa tai palvelualueensa riskienhallinnasta sekä varautumisesta
Kunnanjohtaja	johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa, ml. riskienhallinnan ja varautumisen organisointi. Kunnanjohtaja johtaa kunnan toimintaa myös häiriötilanteissa.
Esimiehet	huolehtivat johtamansa toimialan, palvelualueen tai yksikön riskienhallinnasta, turvallisuudesta sekä varautumisesta. Lähtökohtaisesti esimies myös johtaa organisaationsa toimintaa häiriötilanteessa sekä toipumisesta niistä.
Varautumisen koordinaattori	mikäli nimitetty, ohjaa ja yhteen sovittaa kunnan eri toimialojen ja yhtiöiden varautumista. Voi toimia myös yhteyshenkilönä sidosryhmiin.

Taulukko 1. Toimielinten ja viranhaltijoiden varautumisvastuut kunnassa (Lähde: Kunnan varautumisen johtaminen, Kuntaliitto 2020)

17.11.2020

16

Kunnan hallintosäännön tulee sisältää vastuut kuntaorganisaation valmiussuunnittelusta, varautumisesta ja konsernin sisäisen varautumisen yhteensovittamisesta sekä organisoinnista. Valmiuslain 12 §:n mukainen varautumisvelvollisuus edellyttää, että kunta varmistaa etukäteen tehtäviensä mahdollisimman hyvän hoitamisen myös poikkeusoloissa.

Kotkan hallintosääntö sisältää poikkeusoloja ja häiriötilanteita koskevat kaupunginjohtajan erityistoimivallan käyttöön ottamista ja käyttämisen lakkaamista koskevat määräykset. Erityistoimivallan käyttöön ottamisesta ja käyttämisen lakkaamisesta päättää kaupunginhallitus. Kaupunginjohtaja tekee häiriötilanteiden alaiseen toimivaltaansa kuuluvat päätökset valmiusjohtoryhmässä johtoryhmän jäsenen tai kokoukseen osallistuvan asiantuntijan esittelystä ja informoi hallitusta päätöksistä välittömästi.

Hallintosäännön lisäksi tarvitaan turvallisuusjohtamista koskeva ohje, jossa kuvataan valmiussuunnittelun vastuut ja niiden keskinäiset suhteet (**liite 4**). Toimialakohtaisesta varautumisesta säädetään kunkin toimialan omassa lainsäädännössä ja ohjeissa.

Jatkuvana varautumisen suunnittelua tukevana kehittämissuunnitelmana toimii organisaation koulutustarpeista muodostettu yhteinen koulutussuunnitelma. Seuraavan vuoden vuosisuunnittelu vahvistetaan valmiusjohtoryhmässä tai johtajakokouksessa kuluvaan vuoden loppuun mennessä. Kaupunkitason koulutustarpeita koordinoidaan yhteistyössä kaupungin henkilöstöasioiden yksikön ja riskienhallinnan kesken (**liite 19**).

2 RISKEIHIN PERUSTUVA SUUNNITTELU

2.1 Kansallinen riskiarvio ja yhteiskunnan turvallisuusstrategia

Riskienhallinta

Järjestelmällinen toiminta, joka sisältää riskianalyysin sekä tarvittavien toimenpiteiden suunnittelun, toteutuksen, seurannan ja korjaavat toimenpiteet. Riskienhallinnan keinoja ovat riskin välttäminen, siirtäminen, pienentäminen jakamalla ja vahingontorjunnalla sekä riskin ottaminen. Varautumisessa riskienhallinta on useiden eri tahojen yhteistyötä. Sitä tekevät sekä yritykset, eri toimialat ja viranomaiset, kunnat ja valtio. Viranomaisilla ja joillain yrityksillä on lakisääteinen velvollisuus laatia valmiussuunnitelmia, johon riskienhallinta kuuluu tärkeänä osana. Riskienhallintaan kuuluu myös riittävien resurssien määrittäminen.

Riskianalyysi

Toiminta, jossa tunnistetaan riskit ja arvioidaan vahinkotapahtuman todennäköisyys sekä odotettavissa olevat vahingot. Riskianalyysia voidaan tehdä erilaisilla menetelmillä kohteesta, toiminnasta ja tilanteesta riippuen. Vahinkotapahtumalla tarkoitetaan tapahtumaa, josta aiheutuu vahinko eli haittaa tuottava menetys.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Suomen kansallisen riskinarvion laatiminen perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseen unionin pelastuspalvelumekanismista (N:o 1313/2013/EU). Päätöksen 6 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on kehitettävä riskinarviointia kansallisella ja asianmukaisella paikallisella tasolla ja annettava komissiolle yhteenveto niiden keskeisistä osista joka kolmas vuosi. Ensimmäinen kansallinen riskiarvio tehtiin vuonna 2015.

EU -lainsäädännön veloitteen täyttämisen lisäksi Suomen tavoitteena on, että kykenisimme ennakoimaan Suomeen kohdistuvia äkillisiä vakavia tapahtumia. Tällaisten tapahtumien toteutuessa on mahdollista tapahtua merkittäviä vahinkoja, jotka vaikuttavat ihmisten henkeen tai terveyteen, talouteen, ympäristöön ja yhteiskuntaan.

17.11.2020

18

Huoltovarmuusorganisaatiossa alueellista toimintaa harjoitetaan muun muassa elinkeinoelämän alueellisissa varautumisyhteistyö -toimikunnissa (ELVAR-toimikunnat). ELVAR-toimikuntien missiona on kehittää elinkeinoelämän varautumista alue- ja maakuntatasoilla sekä varmistaa osaltaan elinkeinoelämän, julkishallinnon ja kolmannen sektorin yhteistoiminta ja tiedonvaihto alueellisella tasolla.

Kansallinen riskiarvio

Kuva 4. Uhkamallit vuoden 2018 kansallisessa riskiarviossa

Alueelliset riskiarviot valmistellaan samanaikaisesti kansallisen riskiarvioinnin yhteydessä omana prosessina. Alueelliset riskiarviot laaditaan poikkihallinnollisesti siten, että työryhmissä ovat edustettuina alueen kunnat, viranomaiset, elinkeinoelämä sekä järjestöt. Kymenlaakson alueellinen riskiarvio laaditaan ja päivitetään vuosittain Kymen Turvan yhteistyöfoorumin sihteeristön ja yhteistyöverkoston asiantuntijoiden toimesta.

17.11.2020

19

Sisäministeriön Kansallinen riskiarvio

<https://intermin.fi/julkaisut/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-324-245-6>

Kuntatason toimenpiteiksi ulottuvan valmiussuunnitelman uhkaperusteina käytetään kansallisessa riskiarviossa arvioituja riskejä sekä yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa mainittuja uhkamalleja. Lisäksi Kymenlaakson tason suunnittelussa ja toiminnassa hyödynnetään maakunnan alueen viranomaisten yhdessä laatimaa riskiarviota ja havaittuja uhkia. Kansallisen ja alueellisen riskiarvion havainnot yhdessä muodostavat perusteet paikallistason suunnittelulle, ennakollisille toimenpiteille sekä yhteistoiminnassa toteutettaville valmiusharjoituksille.

Alueelliset riskiarviot

<https://intermin.fi/pelastustoimi/varautuminen/kansallinen-riskiarvio>

Kansallinen riskiarvio yhdessä alueellisten riskiarvioiden kanssa muodostaa kokonaisuuden. Alueellisissa riskiarvioissa otetaan tarkemmin huomioon alueille ominaiset uhat tai häiriötilanteet. Kymenlaaksossa alueellisen riskiarvion laatimisesta vastaa alueellinen turvallisuuden yhteistyöfoorumi Kymen Turva. Määräajoin laadittavan valtakunnallisen riskiarvion kokonaisuus muodostuu kansallisesta sekä alueellisista riskiarvioista.

17.11.2020

20

YTS 2010	KANSALLINEN RISKIARVIO 2018
Uhkamallit:	Laajasti yhteiskuntaan vaikuttavia skenaarioita:
• Voimahuollon vakavat häiriöt • Tietoliikenteen ja tietojärjestelmien vakavat häiriöt • Kuljetuslogistiikan vakavat häiriöt • Yhdyskuntatekniikan vakavat häiriöt • Elintarvikehuollon vakavat häiriöt • Rahoitus- ja maksujärjestelmän vakavat häiriöt • Julkisen talouden rahoituksen saatavuuden häiriintyminen • Väestön terveyden ja hyvinvoinnin vakavat häiriöt • Suuronnettomuudet, luonnon ääri-ilmiöt ja ympäristöuhkat • Terrorismi ja muu yhteiskuntajärjestystä vaarantava rikollisuus • Rajaturvallisuuden vakavat häiriöt • Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus sekä • Sotilaallisen voiman käyttö	• Energiansaannin vakavat häiriöt • Kybertoimintaympäristön riskit • Maailmanlaajuisesti tai Suomen lähialueilla esiintyvät vakavat tarttuvat taudit ihmisiin • Suomeen suoraan tai välillisesti kohdistuva turvallisuuspoliittinen kriisi • Vakava ydinonnettomuus Suomessa tai Suomen lähialueella • Aurinkomyrsky
	Vakavia alueellisia tapahtumia:
	• Nopeasti syntyvä laaja tulva asutuskeskuksessa tai sen läheisyydessä • Vakava kemikaali- tai räjähdysonnettomuus vaarallisia aineita käsittelevässä teollisuuslaitoksessa • Suuri merellinen onnettomuus • Vakava lentoliikenteen onnettomuus • Vakava raideliikenteen onnettomuus • Vakava maantieliikenteen onnettomuus • Useampi yhtäaikainen laaja metsäpalo • Suuri, laajasti yhteiskuntaan vaikuttava rakennuspalo kriittisen infrastruktuurin kohteessa • Laaja tai pitkäkestoinen vedenjakeluhäiriö • Laajalle alueelle ulottuva talvimyrsky, johon liittyy pitkä pakkasjakso • Ukkosmyrsky (rajuilma) • Suomeen kohdistuva terroristinen teko tai terrorismi • Vakava henkilökoukoon kohdennettu väkivallanteko • Isojen väkijoukkojen väkivaltainen liikehdintä • Laajamittainen maahantulo

KANSALLINEN RISKIARVIO 2018
• Päivitetään kolmen vuoden välein • Laajennetaan yhteiskunnan turvallisuusstrategian edellyttämällä tavalla • Perustana varautumisen suunnittelulle kaikilla toimintatasoilla

17.11.2020

21

Yhteiskunnan turvallisuusstrategian ohella Valtioneuvosto on 03.10.2019 yleisistunnossaan hyväksynyt periaatepäätöksen Suomen kyberturvallisuusstrategiasta. Kyberturvallisuusstrategiassa 2019 asetetaan keskeisimmät kansalliset tavoitteet kybertoimintaympäristön kehittämiseksi ja siihen liittyvien elintärkeiden toimintojen turvaamiseksi. Strategian uudistaminen ja toimeenpano perustuvat hallitusohjelmakirjaukseen.

Periaatepäätöksen kolme strategista linjausta ovat kansainvälinen yhteistyö, kyberturvallisuuden johtamisen, suunnittelun ja varautumisen parempi koordinaatio sekä kyberturvallisuuden osaamisen kehittäminen. Suomen kyberturvallisuusstrategian mukaisten linjausten toteuttamiseksi ja vision kuvaamaan tavoitetilään pääsemiseksi laaditaan erillinen toimeenpano-ohjelma. Vuosille 2017–2020 laaditussa toimeenpano-ohjelmassa tarkastellaan kyberturvallisuuden kehittämistä valtion, maakuntien, kuntien, yritystoiminnan ja kolmannen sektorin muodostamassa palvelukokonaisuudessa, jossa kansalainen, yksilö on asiakkaana. Digitaalisista palveluista ja niiden kyberturvallisuudesta valtaosa tuotetaan elinkeinon elämästä kansallisissa ja kansainvälisissä palvelukokonaisuuksissa ja -verkostoissa.

Kyberturvallisuus

Tila, jossa kybertoimintaympäristöstä yhteiskunnan elintärkeille toiminnoille tai muille kybertoimintaympäristöstä riippuvaisille toiminnoille koituvat uhkat ja riskit ovat hallinnassa.

Kyberturvallisuus voidaan ymmärtää myös tilaksi, jossa kybertoimintaympäristöön voidaan luottaa ja jossa sen toiminta turvataan; tätä määritelmää on käytetty mm. Suomen kyberturvallisuusstrategiassa (valtioneuvoston periaatepäätös 24.1.2013). Kyberturvallisuuteen kuuluvat toimenpiteet, joilla voidaan ennakoivasti hallita ja tarvittaessa sietää erilaisia kyberuhkia ja niiden vaikutuksia. Kybertoimintaympäristön toiminnan häiriytyminen aiheutuu usein toteutuneesta tietoturvakatastrofista, joten kyberturvallisuuteen pyrittäessä tietoturva on keskeinen tekijä. Tietoturvan lisäksi kyberturvallisuuteen pyritään mm. toimenpiteillä, joiden tarkoituksena on turvata häiriytyneestä kybertoimintaympäristöstä riippuvaiset fyysisen maailman toiminnot.

Hybridivaikuttaminen

Toiminta, jolla pyritään erilaisia, toisiaan täydentäviä keinoja käyttäen ja kohteen heikkouksia hyödyntäen saavuttamaan omat tavoitteet.

Hybridivaikuttamisen keinot voivat olla esimerkiksi taloudellisia, poliittisia tai sotilaallisia. Hybridivaikuttamisessa voidaan käyttää myös teknologiaa ja sosiaalista mediaa. Keinoja voidaan käyttää samanaikaisesti tai siten, että ne seuraavat toisiaan. Hybridivaikuttamista voi olla vaikea tunnistaa.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

2.2 Maakunnan yhteinen riskiarvio ja huomioitavat uhat

Yhteiskunnan turvallisuusstrategian mukainen varautuminen perustuu aina riskien arviointiin. Riskiarvio on tehtävä kattavasti kaikki uhkamallit arvioiden. Uhkamalleja tarkennetaan uhkarvioiden muutosten perusteella, jotka edellyttävät riskien jatkuvaa ja säännöllistä arviointia ja päivittämistä.

Kansallisessa riskiarviossa todetaan, että alueellisen tason riskiarviossa on tarkoituksena keskittyä sellaisiin alueellisesti merkittäviin riskeihin, joiden hallitseminen edellyttää normaalista poikkeavaa toimintaa ja joiden vaikutukset alueellisella tasolla toteutuessaan aiheuttavat merkittäviä vaikutuksia. Häiriötilanteet, kuten esimerkiksi tulvat, rajuilmat ja metsäpalot, ovat usein alueellisia, mutta useampi samanaikainen, laajamittainen tilanne voi johtaa valtakunnalliseen häiriötilanteeseen.

Vuosittain vahvistettavasta Kymenlaakson alueellisesta riskiarviosta vastaa Kymenlaakson valmius- ja turvallisuusfoorumin sihteeristö asiantuntijoineen. Seurauksiltaan vakavia Kymenlaakson alueen tapahtumia ovat: Merellinen monialaonnettomuus; Logistiikan häiriöt; Laajamittainen maahantulo; Sotilaallisen voiman käyttö sekä Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus.

Kansallinen riskiarvio 2018

Konsernin yhteinen valmiussuunnitelma perustuu alueellisiin ja konserniin laajasti kohdistuvien uhkien ja riskien kartoitukseen. Maakunnan uhkien ja riskien kartoituksen tuloksena syntyy Kymen Turvassa säännöllisesti päivitettävä Kymenlaakson riskiarvio.

Maakunnan valmiussuunnittelun etenemisen kannalta on tärkeää, että alueen omat erityispiirteet ja niistä johdetut riskit voidaan huomioida alueen varautumisessa. Maakunnan alueella toimivat viranomaiset ja muut toimijat ovat laatineet yhteisen alueellisen riskiarvion Suomen kansallisen riskiarvion pohjalta.

Toimintaympäristön muutosten seuranta ja analysointi sekä ennakointivalmiuksien ylläpitäminen on kaikkien yhteiskunnan varautumisesta ja häiriötilanteiden hallinnasta vastuussa olevien tahojen jatkuvaa ja aktiivista toimintaa. Kaikkien varautumiseen osallistuvien tahojen tilannetietoisuutta voidaan kehittää yhteisen tilanneseurannan ja -arvioinnin avulla. Verkostoitunut ja poikkihallinnollinen kokonaisturvallisuuden yhteistoimintamallin mukainen yhteistyö on tärkeää niin kansainvälisellä, kansallisella kuin paikallisella tasolla.

17.11.2020

23

Kymenlaaksossa maakunnan ensimmäinen viranomaisten yhteinen riskiarvio tehtiin vuonna 2016. Riskiarvion valmistelee Kymen Turvan sihteeristö ja lisäksi käytetään asiantuntija-apua mm. ELY-keskukselta, poliisin kautta mukana on myös suojelupoliisi sekä rajan kautta Suomenlahden merivartiosto. Voimassa oleva kansalliseen riskitasoon suhteutettu Kymenlaakson riskiarvio on **liitteenä 16**.

KYMENLAAKSON RISKIARVION YHTEENVETO			Kansallinen riskiarvio 2018, vaikutuksen arviointi						
Todennäköisyyden muutosennuste : KASVAA ↗ , LASKEE ↘ , SÄILYY ENNALLAAN —			Uhkamalli/häiriötilanteen vaikutukset elintärkeisiin toimintoihin VAIKUTUS: VÄLITÖN , VÄLILLINEN , * VÄHÄINEN, ** HAITTAAVA, *** ESTÄVÄ / VAKAVASTI VAARANTAVA						
Uhkamalli/häiriötilanne	Riskitaso suhteessa kansalliseen riskitasoon	Todennäköisyys	Johtaminen	Kansain-välinen ja EU-toiminta	Puolustuskyky	Sisäinen turvallisuus	Talous, infrastruktuuri ja huoltovarmuus	Väestön toimintakyky ja palvelut	Henkinen kriisinkestävyys
INFORMAATIOVAIKUTTAMINEN	Keskitaso	↗	**	**	**	**	**	**	***
POLIITTINEN, TALOUDELLINEN JA SOTILAALLINEN PAINOSTUS	Korkea	↗	***	**	**	**	***	**	***
SOTILAALLISEN VOIMAN KÄYTTÖ	Korkea	—	***	***	***	***	***	***	***
LAAJAMITTAINEN MAAHANTULO	Korkea	↗	**	**	*	***	*	***	***
YHTEISKUNNAN RAKENTEISIIN TAI LAAJOIHIN IHMISJOUKKOIHIN TEHTY TERRORISTINEN ISKU	Keskitaso	—	**	*	**	***	*	*	***
ISOJEN VÄKIJOUKKOJEN VÄKIVALTAINEN LIIKEHDINTÄ	Matala	—	**	*	**	***	*	**	***
JULKISEN TALOUDEN HÄIRIÖ	Keskitaso	↗	*	**	**	**	**	**	***
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN HÄIRIÖ	Keskitaso	—	*	**	**	**	***	**	***
SÄHKÖN SAANNIN SUURHÄIRIÖ	Keskitaso	—	***	*	*	**	***	***	**
POLTTOAINEIDEN SAANNIN HÄIRIÖT	Keskitaso	—	*	*	**	**	***	**	**
VIESTINTÄVERKKOJEN- JA PALVELUIDEN VAKAVAT HÄIRIÖT	Keskitaso	↗	***	*	**	***	***	***	***
LOGISTIKAN HÄIRIÖT	Korkea	—	*	**	**	**	***	***	**
MIKROBILÄÄKERESISTENSSI	Keskitaso	↗	*	*	**	*	*	**	**
INFLUENSAPANDEMIA TAI MUU VASTAAVA LAAJALLE LEVINNYT EPIDEMIA	Keskitaso	—	*	*	**	**	**	***	***
HELPOSTI LEVIÄVÄ VAKAVA ELÄINTAUTI	Keskitaso	↗	*	*	*	*	**	*	**
VAARALLISET KASVINTUHOAJAT –KASVITAUTIEPIDEMIA	Keskitaso	↗	*	*	*	*	**	*	**
VESIHUOLLON HÄIRIÖT	Keskitaso	↗	*	*	*	*	***	**	**
ELINTARVIKEHUOLLON HÄIRIÖT	Keskitaso	↗	*	*	*	*	***	**	**
MERELLINEN MONIALAONNETTOMUUS	Korkea	↗	**	*	*	***	***	*	**
YDINVOIMALAITOSONNETTOMUUS SUOMESSA TAI SUOMEN LÄHIALUEILLA	Keskitaso	—	**	*	**	***	***	***	***

Kuva 5. Kymenlaakson 2020 riskiarvion yhteenveto

17.11.2020

24

Numeroarvo	1	2	3	4	5
Sanallinen	Hyvin matala	Matala	Keskimääräinen	Korkea	Hyvin korkea
Kriteerit	Harvemmin kuin kerran 1000 vuodessa	Kerran 500 - 1000 vuodessa	Kerran 100 - 500 vuodessa	Kerran 10 - 100 vuodessa	Suurempi kuin kerran 10 vuodessa

Vaikutukset ihmisiin	I	II	III	IV	V
Kuolleet (lkm)	<= 5	6-15	16-50	51-200	> 200
Loukkaantuneet (lkm)	<= 15	16-45	46-150	151-600	> 600
Evakuoidut (lkm)	<= 50	51-200	201-500	501-2000	> 2000
Taloudelliset vaikutukset					
Aineelliset vahingot (milj.)	< 1	1-10	10-100	100-500	> 500
Keskeytyt (milj.)	< 1	1-10	10-100	100-500	> 500
Ympäristövaikutukset					
Ympäristö neliökm	< 1	1-10	10-100	100-1000	> 1000
Kesto	< vko	< kk	1-6 kk	6 kk - 1 v	yli 1 v
Yhteiskunnalliset vaikutukset					
Kriittinen infra (kpl)	0-2	3-4	5-6	7-8	9-11
Kesto	< pv	1 pv - 6 pv	vko - 2 vko	2 vko - kk	yli kk
Elintärkeät toiminnot (kpl)	0-1	2-3	3-4	5-6	7
Kesto	< pv	1 pv - 6 pv	vko - 2 vko	2 vko - kk	yli kk

Kansalliseen riskiarvioon perustuvat todennäköisyyden ja seurausvaikutusten arviointiperusteet (Lähde: Suomen kansallinen riskiarvio 2015, Sisäministeriö)

2.3 Paikallinen infrastruktuuri

Paikallisella infrastruktuurilla tarkoitetaan rakennettua ympäristöä: kaupungin omistamaa; kaupungin alueella olevaa valtion, säätiöiden, kuntayhtymien sekä yksityisten omistamaa. Rakennuksilla, niiden laitteilla, liikenneverkolla ja kiinteillä rakenteilla kuten esimerkiksi silloilla on tekniset elinkaaret, joiden käyttöiän hallinta edellyttää jatkuvaa ylläpitoa. Edellisten elinkaarien pituudet ovat kunnan strategiakautta merkittävästi pidempiä. Infrastruktuurin käyttö ja olosuhteet vaikuttavat käytettävyyteen teknistä käyttöaikaa vähentävästi. Kaupungin omistaman rakennetun ympäristön käytettävyydestä ja huoltovarmuudesta eli käyttövarmuudesta huolehtii osaltaan teknisten palveluiden vastuualue.

Kotka on merkittävä satama- ja teollisuuskaupunki sekä monipuolinen kulttuurikaupunki. Kaupungin 07/2020 ennakoitu asukasluku on 51 869 (aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI). Kotkan naapurikunnat ovat Hamina, Kouvola ja Pyhtää. Kotka kuuluu Kymenlaakson maakuntaan sekä Kotka–Haminan seutukuntaan. Kotkan satama yhdistyi vuonna 2011 Haminan sataman kanssa HaminaKotka Satama Oy:ksi. HaminaKotka -satama on Suomen suurin yleis-, vienti-, kontti- ja transitosatama, josta on säännölliset yhteydet kaikkiin merkittäviin eurooppalaisiin satamiin ja sitä kautta maailmalle. Satama on erikoistunut nestemäisten aineiden varastointiin ja sillä on myös laaja konttiterminaali. Sataman 1.100 hehtaarin alueelle on keskittynyt logistiikka-, teollisuus- ja ahtaustoimintaa. Sataman kautta kulkee vaarallisiksi luokiteltuja kemikaaleja rautateitse, maantiekuljetuksin ja laivoilla.

Valtatie 7 merkitsee Kotkalle logistisesti aktiivisessa käytössä olevaa vaarallisten aineiden kuljetusväylää. Kotkan Mussalon satamaan kulkee rautateitse vuosittain noin 600 000 tonnia vaarallisia aineita. Vaarallisista aineista suurimman ryhmän muodostavat luokan 3 palavat nesteet yli 95 % kaikista kuljetuksista. Muut ryhmät ovat luokan 1, 2, 6.1, 8 ja 9 aineita. Lisäksi VR Transpoint kuljettaa rautateitse vaarallisia kemikaaleja Kotkaan, pääosin Mussalon ratapihalle, josta ne toimitetaan mahdollisimman pian yritysten säilytys- ja purkausraiteille. Kuljetukset rautateitse tapahtuvat pääsääntöisesti venäläisellä vaunukalustolla. Suuronnettomuusvaaratilanne on mahdollinen suurissa vuoto-, onnettomuus- tai tulipalotilanteissa.

Vaarallisten aineiden kuljettamiseen liittyy useita lakeja ja määräyksiä, ja kansallinen lainsäädäntö perustuu näihin ensisijaisesti noudatettaviin kansainvälisiin määräyksiin. Kaikki meri-, ilma-, maantie- ja rautatiekuljetuksia koskevat kansainväliset kuljetusmääräykset pohjautuvat YK:n julkaisemiin Yhdistyneiden kansakuntien suosituksiin vaarallisten aineiden kuljettamisesta (nk. Orange Book).

Kotkan keskusta sijaitsee Kotkansaarella. Toisen tärkeän keskuksen muodostaa Karhulan keskusta. Kotkansaarella sijaitsevien Kotkamills Oy:n tehtaiden kemikaalit, vaarallisimpana rikkidioksidi, muodostaa alueelle suuronnettomuusriskin. Mahdollisessa rikkidioksidionnettomuudessa eristettävän alueen laajuus on tuulen suunnasta riippuen 1 km ja varoitusraja 2 km. Kotkan maapinta-ala on 270,74 km², josta 5,78 km² on sisävesistöjä. Meripinta-ala on 673,22 km².

Pelastuslaitos on laatinut suunnitelmat suuronnettomuusvaaraa aiheuttavista laitoksista. Lisätietoja alueen suuronnettomuuksien hallinnasta, asuinrakennusten turvallisuudesta, kerros- ja rivitalojen turvallisuudesta sekä muita turvallisuusohjeita löytyy Kymenlaakson pelastuslaitoksen verkkosivuilta osoitteesta:

<http://www.kympe.fi>

2.4 Kunnallishallinto

Kotkan kaupungin ylintä päätösvaltaa käyttää joka neljäs vuosi kuntavaaleissa valittava kaupunginvaltuusto. Kotkan kaupunginvaltuustossa on 51 jäsentä, jotka valitsevat keskuudestaan 13-jäsenisen kaupunginhallituksen ja lautakunnat. Konsernipalveluiden hallintoyksikkö ja sen alaisuudessa tapahtuva asiakirjahallinto ja päätöksenteon tukitoiminnot huolehtivat kaupunginvaltuustossa ja kaupunginhallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta.

Kuntalain (410/2015) 90 §:n mukaan kunnassa on Hallintosääntö. Kotkan kaupungin hallintosäännön 1 luvun 2 §:ssä todetaan, että kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

4 luvun 2 §:ssä mainitaan kaupunginhallituksen tehtäviksi muun muassa

- Antaa valtuustolle puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä;
- Arvioida vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa

Hallintosäännön 6 luvun 3 §:n mukaisesti kaupunginjohtajan tehtävänä on vastata varautumisesta ja jatkuvuudenhallinnasta yhdessä kaupunginhallituksen kanssa. Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöorganisaation häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskevat toimivaltuudet valmiussuunnittelusta, johtamisesta, erityisistä toimivaltuuksista, organisaation toiminnasta ja viestinnästä voidaan kirjata hallintosääntöön. Vastuita ja tehtäviä voidaan tarkentaa toimintasääntöjen tasolle. Varautumisen tavoitteena on ehkäistä ennalta häiriö- ja kriisitilanteiden syntyminen sekä luoda edellytykset hallita tällaisia tilanteita ja niiden seurauksia. Varautumista toteutetaan sekä häiriötilanteiden että poikkeusolojen varalle painopisteen ollessa häiriötilanteissa. Varautumiseen kuuluu myös häiriö- ja kriisitilanteista toipumiseen liittyvä toipumissuunnittelu.

Varautuminen käsittää valmiussuunnitelmien laatimisen ohella suunnitelmiin perustuvat etukäteisjärjestelyt: materiaalihankinnat, henkilöstön varaamisen ja kouluttamisen sekä muun toimintavalmiuden ylläpitämisen. Vastuualueet ja toimintayksiköt vastaavat häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa normaaliajan tehtävistään, joita tarkistetaan tarvittaessa kriisitilanteiden vaatimuksia vastaaviksi.

17.11.2020

27

2.5 Kuntastrategia

Kuntaa johdetaan kuntastrategialla. Kuntalain (410/2015) 37 §:n mukaan kunnassa tulee olla kuntastrategia. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategian tavoitteilla, toimenpiteillä ja ohjelmilla voidaan painottaa myös paikallista valmiutta ja turvallisuutta.

Kotkan kaupunginvaltuuston 14.05.2019 hyväksymän Kotka2025-strategian visiona on: Kotka - väylä uusiin mahdollisuuksiin. Arvoina reiluus, rakkaus ja rohkeus. Poijujen 1 - 3 muodossa esitetyt strategiset päämäärät ovat: **1. Oppiva ja yrittävä Kotka.** Koulutuksen, elinikäisen oppimisen ja yrittämisen kaupunki. **2. Upean elinympäristön Kotka.** Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki. **3. Yhteinen Kotka.** Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki. Sekä kaikki poijut läpileikkaavana teemana **e-Kotka:** Digitaaliset ratkaisut palvelevat asukkaita, yrityksiä, vierailijoita ja e-kotkalaisia maailmalla.

3. Poijun tavoite: Kaupunkiympäristö tukee yhteisöllisyyttä. Sekä ensiluokkaiseen elinympäristöön, että kaupunkiympäristön yhteisöllisyyteen nivoutuu olennaisesti ympäristön turvallisuus ja koettu turvallisuuden tunne. Mittareina toimivat esimerkiksi viihtyminen julkisissa tiloissa ja katutiloissa. Kannustaminen yhteisölliseen toimintaan tukee turvallisuutta lisääviä, yhteisiä ja yhteisöllisiä ratkaisuja.

3 VARAUTUMINEN KUNTAKONSERNISSA

3.1 Yleistä kunnan ja kuntakonsernin varautumisesta

Kuntalain (419/2015) 6 §:n mukaan kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Valmiuslain (1552/2011) 12 §:n mukaan kuntien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa. Varautumistehtävät ovat kuntakonsernin yhteisvastuulla olevaa toimintaa.

”Tavoitteena tulee olla kriisinkestävä kuntakonserni, jolla on valmius toimia sekä tuottaa palveluja kaikissa turvallisuustilanteissa. Varautumisella, jatkuvuudenhallinnalla ja osaavan henkilöstön asiantuntemuksella torjutaan uhkia sekä vahvistetaan kunnan kykyä vakavista tilanteista toipumiseen.”

– Minna Karhunen, toimitusjohtaja, Kuntaliitto

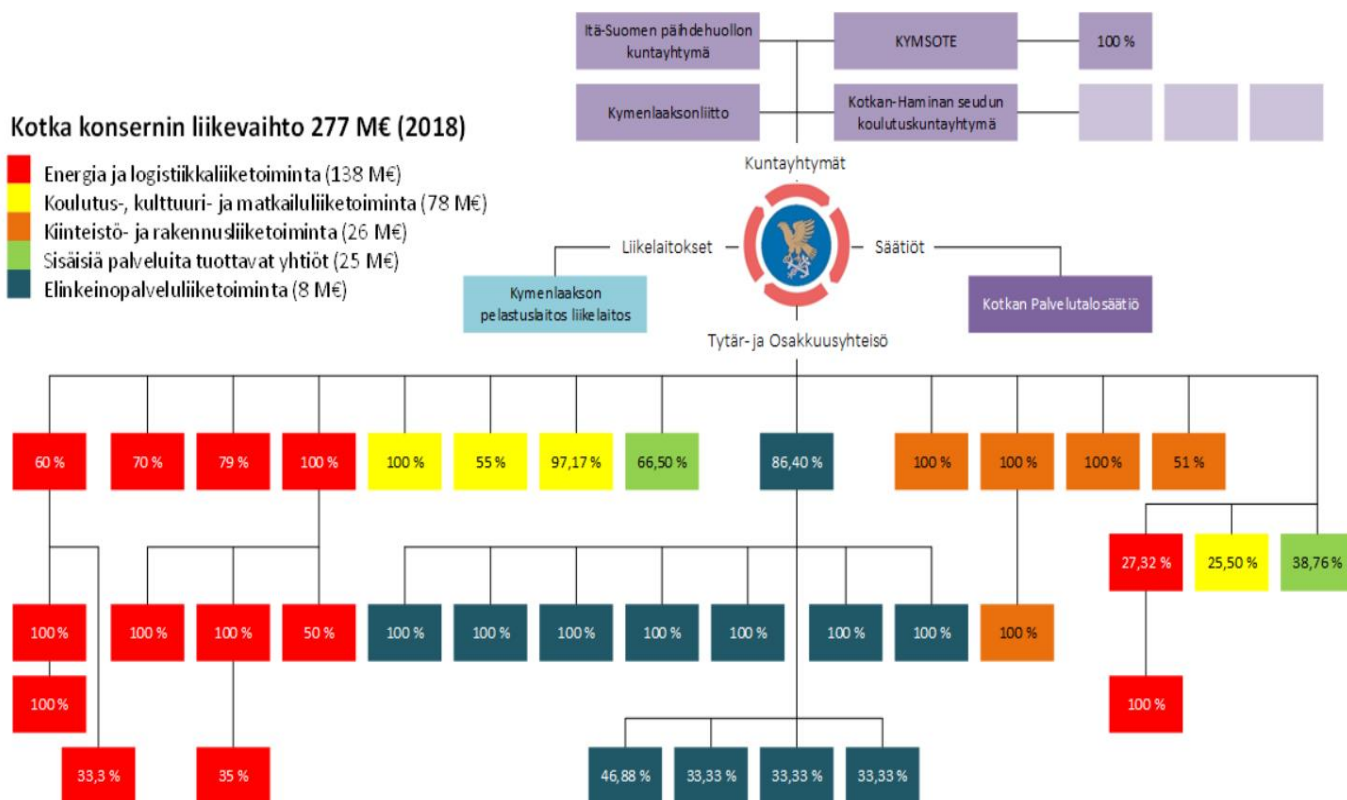

17.11.2020

29

Kotka konsernin liikevaihto 277 M€ (2018)

- Energia ja logistiikkaliiketoiminta (138 M€)
- Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta (78 M€)
- Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta (26 M€)
- Sisäisiä palveluita tuottavat yhtiöt (25 M€)
- Elinkeinopalveluliiketoiminta (8 M€)

Kuva 6. Kotka-konsernin rakenne (liite 2)

Kunnan omaan varautumiseen sisältyy sen järjestämisvastuulla olevien palveluiden ja toimintojen varautumisesta huolehtiminen. Kotkan kaupungin konserniohjeen tavoitteena ja tarkoituksena on, että Konserniohjeella yhdenmukaistetaan menettelytapoja kaupungin toiminnassa sekä tehostetaan kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä.

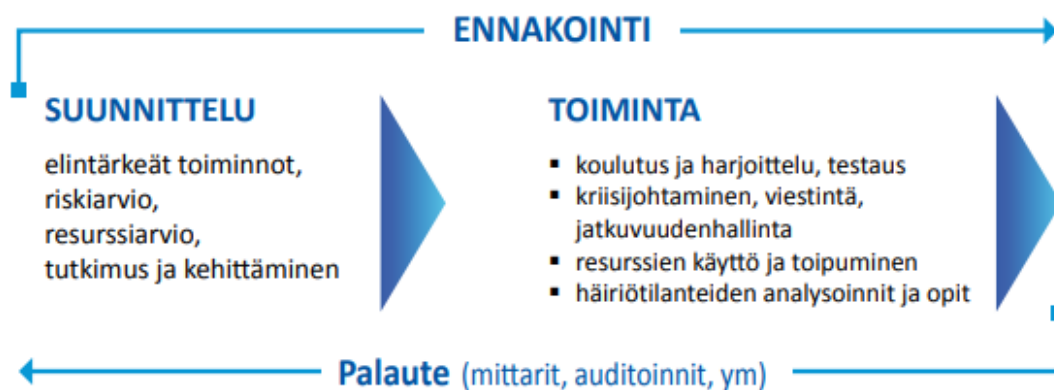
Tavoitteena on kaupunkikonsernin ja kaupungin muun toiminnan johtaminen kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ottaen huomioon kunta-konsernin kokonaisuus. Muina tavoitteina on lisäksi mainittu konsernin

yhtiöiden ja yhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjen yhtenäistäminen ja riittävän avoimuuden ja tiedonkulun varmistaminen, tulostietojen oikeellisuus, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyys ja toimivuus, riskienhallinta ja hyvä laskenta- ja kirjanpitoikäytäntö.

Konsernin varautumisen näkökulmasta Kotka-konsernin hyvien käytäntöjen piiriin kuuluvat säännöllinen konsernitasoinen riskien arviointi, monipuoliset varautumiskoulutukset, valmiusharjoitukset ja -suunnittelu, viestiliikenneyhteistyö sekä yhteiset vakuuttamisen, hankinnan ja viestinnän ratkaisut.

VARAUTUMISEN PROSESSI

Kuva 7. Varautumisen yleinen prosessi (YTS 2017)

3.2 Alueellinen varautuminen

Alueellinen yhteinen varautuminen

Maakunnan alueella tehtävän varautumisen osa-alue, johon osallistuvat alueella toimivat viranomaiset, kunnat, elinkeinoelämä ja järjestöt yhdessä.

Maakunnat huolehtivat alueelliseen yhteiseen varautumiseen liittyvistä tehtävistä ja yhteistyön edellytysten järjestämisestä. Maakuntien on huolehdittava esimerkiksi siitä, että eri toimijat yhdessä arvioivat alueellisesti merkittävät riskit, seuraavat ja arvioivat turvallisuuteen vaikuttavia toimintaympäristön muutoksia, suunnittelevat varautumista ja järjestävät maakunnan alueella valmiusharjoituksia.

Alueellinen yhteinen varautuminen ei korvaa tai rajoita eri toimialojen varautumisen johtamis-, yhteen sovittamis- ja valvontatehtäviä tai -vastuita.

Yhteistyö

Yhteisen tekemisen muoto, joka muodostuu yhteistoiminnasta sekä yhteisten suorituskkyjen kehittämisestä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Yhteistoiminta muodostuu tiedon vaihtamisesta yhteiseksi hyväksi, toimintojen muuttamisesta ja resurssien jakamisesta yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Yhteistyö on luonteeltaan virallista ja erittäin sitoutunutta (vrt. yhteistoiminta, yhteensovittaminen, verkostotoiminta).

Yhteistoiminta

Yhteisen tekemisen muoto, joka muodostuu yhteensovittamisesta sekä resurssien jakamisesta yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Yhteensovittaminen muodostuu tiedon vaihtamisesta yhteiseksi hyväksi ja toimintojen muuttamisesta yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Yhteistoiminta on luonteeltaan virallista ja sitoutunutta (vrt. erittäin sitoutunut yhteistyö ja vähemmän sitouttavat yhteensovittaminen ja verkostotoiminta).

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Kymenlaakson alueellisena varautumisfoorumina toimii Kymen Turva. Kymen Turva koordinoi Kymenlaakson viranomaisten yhteistyötä sekä päivittää vuosittain alueen kuntien ja viranomaistoimijoiden varautumisen vastuut ja yhteystietojen kokonaisuuden, joka muodostaa Kymenlaakson yhteisen valmiuskortin. Kotkan kaupungilla on lisäksi varautumistyönsä tukena käytössä Kymenlaakson korttimallista johdettu oma valmiuskortisto.

Kunnat voivat toteuttaa alueellista yhteistyötä myös järjestöjen (esim. SPR/Vapepa), seurakunnan ja elinkeinolämän kanssa omien yhteistyötarpeidensa mukaan ja omilla sopimus- tai yhteistyömalleillaan. Yhteistyön tarkoituksena on vahvistaa ja yhteen sovittaa toimintaa harjoittelemalla eri kohteissa kunnan tarvitsemia tukitehtäviä, kuten esimerkiksi johtopaikka- ja viestintätukea sekä rakennuksesta poistumista.

<https://www.kympe.fi/ajankohtaista/ajankohtaista/kymmenturva>

Kuva 8. Varautumisverkosto, Kymenlaakson alueen toimijat 2012 -

3.3 Kuntakonsernin varautumisen yhteensovittaminen

Kotkan kaupungin hallintosäännön 6 luvun 3 §:n mukaan kaupunginjohtajan tehtävänä on vastata varautumisesta ja jatkuvuuden hallinnasta yhdessä kaupunginhallituksen kanssa.

Konserniohjeen 5. luvun toimivallanjakoa käsittelevässä luvussa todetaan, että kaupunginhallitus johtaa ja ohjaa kaupunkikonsernia ja vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan. Kaupunginhallitus vastaa konsernin sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta.

Riskienhallintaa käsittelevässä konserniohjeen luvussa 13 todetaan, että yhteisön hallituksen on huolehdittava, että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Yhteisön riskienhallinnan vähimmäistason on noudatettava vähintään kaupunginvaltuuston päättämiä riskienhallinnan perusteita.

Myös kaupungin riskienhallintajohtoryhmä voi antaa suosituksia konsernin riskienhallinnasta. Tytäryhteisön sisäisen tarkastuksen on toimittava yhteistyössä kaupungin sisäisen tarkastuksen kanssa, jotta koko kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tasoa voidaan arvioida.

Toimintojen ulkoistaminen, keskinäisriippuvuuksien kasvu ja toimintojen teknistyminen edellyttävät yhteistoimintaa sidosryhmien kanssa myös varautumisessa. Tämä on huomioitu myös lainsäädännössä. Yhteistoimintaa tarvitaan toimintaympäristön muutosten seurannassa, niiden seurannaisvaikutusten analysoinnissa, voimavarojen rakentamisessa ja ylläpidossa, varautumiseen liittyvissä valmisteluissa ja harjoituksissa sekä häiriötilanteiden hallinnassa. Yhteistyön tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa kaikille siihen osallistuville osapuolille. Yhteistyössä tulee huomioida myös poikkeusolot ja niiden vaikutukset toimintaan.

Kotkan konserniohjeessa (kv 08.05.2017 § 47) mainittu tavoite ja tarkoitus: Konserniohjeella luodaan puitteet konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen hyvälle hallinnolle ja raportoinnille. Konserniohjeen tavoitteena on edistää Kotkan kaupunkikonsernin tavoitteiden saavuttamista, omistajapoliittisten linjausten sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja turvata kaupungin etua omistajana. Lisäksi konserniohjeen tavoitteena on yhtenäistää konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja varmistaa riittävä avoimuus ja tiedonkulku, tulostietojen oikeellisuus, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyys ja toimivuus, riskienhallinta ja hyvä laskenta- ja kirjanpitoikäytäntö.

Tytäryhteisöt ovat velvolliset noudattamaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita.

Miten toimia yhteistyössä vaativassa häiriötilanteessa, jos

- ei ole yhteistä toimintaympäristön turvallisuusmuutosten seuranta, joka käynnistää kaikkien osapuolten yhteistoiminnan riittävän ajoissa?
- työvälineet poikkeavat täysin toisistaan?
- ei ole yhteistä tapaa toimia, eivätkä tekemisen tavat ole yhteensovittavissa?
- ei ole harjoiteltu yhdessä?
- ei arvioida ja kehitetä määrätietoisesti yhteistyötä?
- ei tunneta luottamusta?

Onnistunut yhteistyö ei edellytä "koordinaatiota" tai "ohjausta", mutta yhteensovittamista kylläkin - eli useista asioista sopimista ja tietoisena pitämistä.

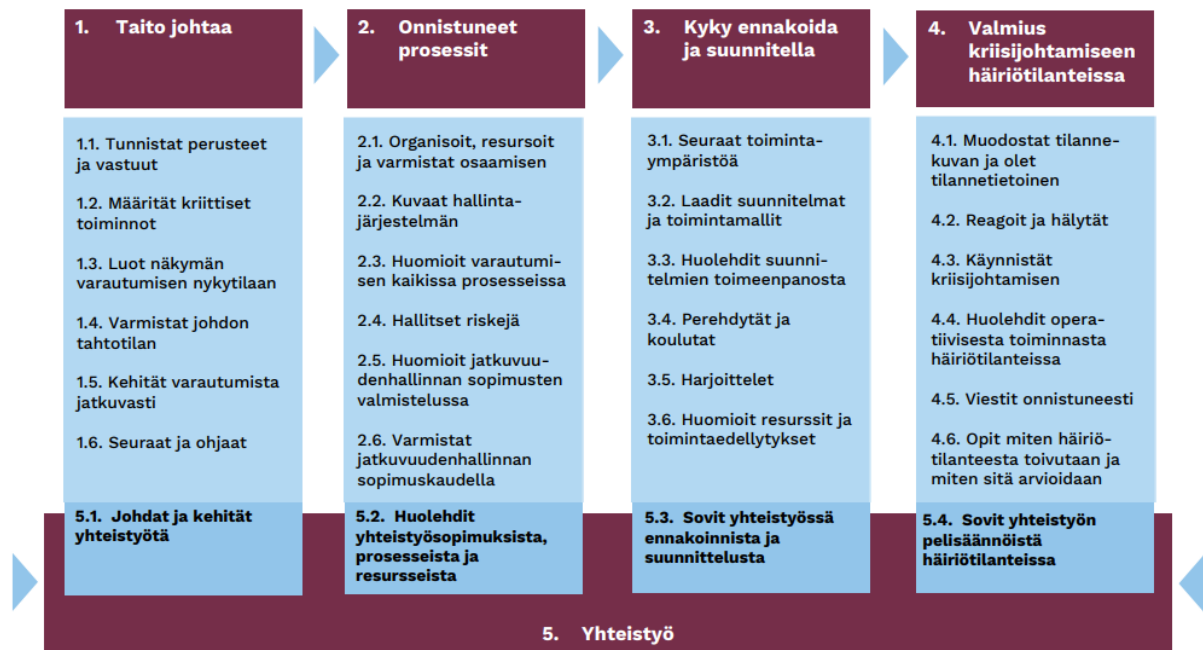
Kuva 9. Kuntaliiton KUJA2-projektin yhteistyötä koskevia havaintoja

17.11.2020

35

KUJA-valmiudet ja -kyvyt

Kuvat 10. ja 11. KUJA-projektin näkemys konsernin varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan kokonaiskonseptista ja polusta (Lähde: Kunnan varautumisen johtaminen, Kuntaliitto 2020)

KUJA-polku

3.4 Kunnan elintärkeiden ja kriittisten toimintojen turvaaminen

Yhteiskunnan elintärkeä toiminto

Toiminto, joka on välttämätön yhteiskunnan toimivuuden kannalta Yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja ovat johtaminen, kansainvälinen ja EU-toiminta, puolustuskyky, sisäinen turvallisuus, talous, infrastruktuuri ja huoltovarmuus, väestön toimintakyky ja palvelut sekä henkinen kriisinkestävyys (ks. resilienssi).

Kriittiset palvelut

Palvelut, jotka ovat välttämättömiä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseksi Kriittisiin palveluihin kuuluvat elintarvikehuolto, terveydenhuolto, peruspalveluja, teollisuutta ja sotilaallista maanpuolustusta tukevat palvelut.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Kunnan tulee määrittää kriittiset toimintonsa ja palvelunsa sekä pyrittävä turvaamaan ne kaikissa olosuhteissa. Maakuntatasolla tulee turvata esimerkiksi väestölle kaikissa olosuhteissa terveyden ja toimintakyvyn kannalta keskeiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Palveluiden taso riippuu kuitenkin turvallisuustilanteesta.

Kotkan valmiusjohtoryhmä on tunnistanut Kotkan kaupungin ydintoiminnot, joiden tulee toimia mahdollisimman häiriöttömästi kaikissa tilanteissa (**liite 21**). Tunnistettujen ydintoimintojen varmistamiseksi organisaatiossa on laadittu omat toimintokohtaiset, yksilöidyt valmiussuunnitelmansa.

3.5 Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen vaikutus toimintaan

Normaaliolot

Yhteiskunnan pääsääntöinen tila, jossa yhteiskunnan elintärkeät toiminnot voidaan turvata ilman, että on tarpeen mahdollistaa viranomaisten tavanomaisesta poikkeava toimivaltuuksien käyttö.

Häiriötilanne

Uhka tai tapahtuma, joka vaarantaa yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja tai strategisia tehtäviä ja jonka hallinta edellyttää viranomaisten ja muiden toimijoiden tavanomaista laajempaa tai tiiviimpää yhteistoimintaa ja viestintää.

Häiriötilanteita ovat esimerkiksi vakavat luonnononnettomuudet, kuten myrskytuhot ja vedenpinnan äkillinen nousu. On olemassa myös ihmisen toiminnasta aiheutuvia häiriötilanteita, kuten melakka ja terrorismi.

Poikkeusolot

Valmiuslaissa tarkoitettu yhteiskunnan tila, jossa on niin paljon tai niin vakavia häiriöitä tai uhkia, että on tarpeen mahdollistaa viranomaisten tavanomaisesta poikkeava toimivaltuuksien käyttö.

Poikkeusolojen vallitsemisen toteaa valtioneuvosto yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa. Viranomaisten poikkeavista toimivaltuuksista poikkeusoloissa säädetään valmiuslaissa (1552/2011), ja näiden säännösten soveltamisen aloittamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella (nk. käyttöönottoasetus).

Valmiuslain (1552/2011) mukaan poikkeusoloja ovat:

- 1) Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila,
- 2) Suomeen kohdistuva huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii valmiuslain mukaisten toimivaltuuksien välitöntä käyttöön ottamista,
- 3) väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti vaarantuvat,
- 4) erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila, sekä
- 5) vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Kunnan johdon tulee huolehtia siitä, että häiriötilanteita ja poikkeusoloja varten suunnitellut ja harjoitellut varautumisen tavoitteet ja prosessit ovat osa kunnan ja kuntakonsernin päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Edellisten lisäksi varautumisen tulee olla osa kuntakonsernin strategista johtamista.

Riskienhallinnan ja varautumisen tehtävät palvelevat käytännön johtamistyötä sekä hyödyttävät kuntakonsernia, henkilöstöä ja kuntalaisia. Tehtävät eivät saa jäädä muusta toiminnasta erillisiksi prosesseiksi, vaan ne tulee liittää osaksi johtamista, toiminnan ja talouden suunnittelua, henkilöstöhallintoa sekä hankinta- ja sopimusprosesseja. Konsernin johdon toiminnalla, esimerkiksi ja sisäisellä viestinnällä on merkittävä vaikutus varautumisen tasoon.

Johdon linjaukset tulee kirjata asiakirjoihin, jotka osaltaan ohjaavat kunnan ja kuntakonsernin prosesseja. Varautumisen vaatimukset tulee kirjata kaikkiin kunnan keskeisiin, toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin:

- Kuntastrategia
- Hallintosääntö
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet
- Konserniohje
- Yhtiöjärjestykset
- Talousarvio- ja taloussuunnitelma
- Tilinpäätös ja toimintakertomus
- Hankintaohje
- Henkilöstösuunnitelma
- Perehdyttämisohje
- Hankkeiden ja projektien vaikutusten arvioinnin ohje

Säännölliset luottamuselinten ja johtoryhmien katsaukset varautumisasioihin kehittävät turvallisuuskulttuuria ja lisäävät organisaation sekä vastuuhenkilöiden yleistä riskitietoisuutta.

Häiriötilanteisiin tulee varautua myös taloudellisesti. Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi seuraavaksi vuodeksi. Kunnan toiminnassa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Ellei kunnassa ole erillistä kriisibudjettia tai vahinkorahastoa, tulee käytännön prosessista ja kirjanpidollisista menettelyistä sopia etukäteen. Varautumista voidaan kehittää myös raportoinnin avulla: sisällyttämällä varautumisen toimenpiteet osaksi normaaleja raportointikäytäntöjä, kuten esimerkiksi tilinpäätös, toimintakertomus ja osavuosikatsaukset.

Kotkan kaupungissa ei laadita erillistä kriisibudjettia, vaan tilanteisiin varaudutaan mahdollisuuksien mukaan talousarviovaiheessa niin pitkälle kuin se vain on mahdollista. Syntyviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin reagoidaan priorisoimalla toimintoja häiriötilanteen kestäessä yhteistyössä johdon ja valmiusjohtoryhmän toimesta.

Tärkeimpien toimintojen ja väestösuojeluorganisaation tehokkaan työskentelyn turvaamiseksi varoja keskitetään ja vähemmän tärkeiksi arvioituja toimintoja supistetaan. Esimerkiksi teknisten palveluiden vastuualueen valmiussuunnitteluun kuuluu osaltaan tämän priorisoinnin tekeminen: mm. erilaiset katuluokitukset ohjaavat jo tähän. Sähkönjakelun häiriötilanteessa, samoin kuin rajoittuneen sähkönjakelun tilanteessa tulee olla etukäteissuunnitelma siitä, mihin kohteisiin sähkönjakelua kohdistetaan, mistä karsitaan. Tämä tieto yhteen sovitetaan toimittajayhtiöiden kanssa.

Kotkan kaupungin toimitilaohjelma ja kiinteistöjen salkutus ohjaavat osaltaan tähän suuntaan esimerkiksi:

- 1) kohteena 24/7 huoltoa tarvitsevat: lapset ja vanhukset, perusopetus ja varhaiskasvatus sekä kaupungin sosiaalikohteet,
- 2) hallinto ja ylläpito,
- 3) liiketoiminnan rakennukset,
- 4) muut.

Edellä mainittujen tilanteiden arviointi toteutetaan yhteistyössä teknisten palveluiden ja kaupunginjohtajan valmiusjohtoryhmän kesken.

3.6 Kaupunginjohtajan valmiusjohtoryhmä ja valmiustilat

Kotkan kaupungin valmiusjohtoryhmän nimeää kaupunginjohtaja (**liite 10**). Kokoonpano mahdollisine täydennysmenettelyineen toimii häiriötilanteissa kaupunginjohtajan päätöksen mukaan. Lisäksi kaupungin riskienhallinta koordinoi konsernin johtoryhmähälytystietoja (**liite 10**) yhteistyössä Kymenlaakson pelastuslaitoksen kanssa.

Valmiutta kohotettaessa kaupungin käyttämät valmiustilat ovat:

1. Perusvalmius
2. Johtamisvalmius
3. Tehostettu valmius
4. Täysvalmius

- 1) Perusvalmiudessa toimitaan normaaliaikana
- 2) Johtamisvalmiuden aikana kaupunginjohtajan nimeämillä henkilöillä on paikallaolovelvollisuus tai velvoite saapua määräajassa työpaikalle. Johtamisvalmiuteen siirrytään kaupunginjohtajan päätöksellä. Johtamisvalmiutta nostetaan vastuualueella vastuualueen johtajan päätöksellä tilannekuvan mukaan. Esimerkiksi ilmatieteenlaitoksen antama myrskyvaroitusta voi edellyttää johtamisvalmiuden kohottamista. Tämä voi tapahtua päivystysjärjestelmän avulla.

17.11.2020

40

- 3) Tehostetun valmiuden aikana kaupunki ylläpitää jatkuvaa johtamisvalmiutta. Toimintaa on tehostettu tarkoituksena hallita uhkaava tai jo syntynyt tilanne. Tehostettu valmiustila voidaan kohottaa täyteen valmiuteen esimerkiksi valtioneuvostolta kuntaan tulevan tiedon perusteella, jolloin toiminnasta vastaava vastuualue/toimintayksikkö vastaa tilan kohottamisen toimenpiteistä lain mukaisessa aikataulussa. Ennakoivalla valmiusharjoittelulla voidaan vaikuttaa toimintakyvykkyyteen, toimintavarmuuteen että tehokkuuteen. Tehostettuun valmiuteen siirrytään kaupunginjohtajan päätöksellä.
- 4) Täysvalmiudessa kaikki kaupungin voimavarat on otettu käyttöön ja kaupunki keskittyy tilanteen vaikutusten ehkäisemiseen ja tilanteesta selviytymiseen. Täyteen valmiuteen siirtyminen edellyttää valtioneuvoston ja tasavallan presidentin antamaa asetusta poikkeusoloista.

Valmiutta voidaan kohottaa myös vastuualueittain ja yksiköittäin. Valmiuden kohottamista koskevan päätösvallan tulee ilmetä hallinto- ja toimintasäännöissä siten, että vastuualueiden/toimintayksiköiden johtajat vastaavat turvallisuusjohtamisesta vastuualueellaan. Turvallisuusjohtamisen sisältöä voidaan määritellä vastuualueiden/toimintayksiköiden omissa valmiussuunnitelmissa.

Normaaliolojen onnettomuustilanteissa johtoryhmä tukee pelastustoiminnan johtajaa, joka tulee oma-aloitteisesti kaupungin valmiusjohtoryhmään tai määrää sinne edustajansa. Poikkeusoloissa Kymenlaakson pelastuslaitoksen edustajana ryhmässä toimii Kotkan kuntavastaava. Hälytystoiminnot on suunniteltu yhteistyössä Kymenlaakson pelastuslaitoksen kanssa. Kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikkö ylläpitää listaa avainhenkilöistä ja tärkeimpien sidosryhmien yhteystiedoista (**liite 5**).

Johtamistilojen yksityiskohtaiset tiedot: osoitteet, varusteet, perustamisohjeet sekä työjärjestys **ovat liitteessä 7.**

3.7 Vastuunjako kunnan ja alueellisen pelastuslaitoksen välillä

Palvelutasopäätös

Ensihoidon tai pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja järjestelyitä tietyllä alueella koskeva päätös Palvelutasosta vastaavat asianomaisen alueen kunnat.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Pelastuslain (379/2011) mukaan pelastustoiminnan johtaja toimii yleisjohtajana tilanteessa, jossa pelastustoimintaan osallistuu useamman toimialan viranomaisia. Edelleen, jos ihmisen pelastamiseksi tai onnettomuuden torjumiseksi on välttämätöntä, pelastustoiminnan johtajalla on oikeus määrätä palo- ja onnettomuuspaikalla tai sen läheisyydessä oleva työkykyinen henkilö, jolla ei ole pätevää syytä esteenä, avustamaan pelastustoiminnassa.

Pelastusviranomaisella on vastaavassa tilanteessa oikeus, jos tilanteen hallitseminen ei muuten ole mahdollista, määrätä onnettomuuskunnassa oleskelevia työkykyisiä henkilöitä viipymättä saapumaan palo- tai onnettomuuspaikalle ja avustamaan pelastustoiminnassa. Tehtävästä on oikeus kieltäytyä vain pätevästä syystä.

Pelastuslaissa mainitut pelastustoiminnan johtajan toimivaltuudet ovat:

Tulipalon sammuttamiseksi ja sen leviämisen estämiseksi sekä muun onnettomuuden torjumiseksi ja vahinkojen rajoittamiseksi sekä vaaran välttämiseksi alueen pelastusviranomaisella ja sisäministeriön pelastusviranomaisella on oikeus, jos tilanteen hallitseminen ei muutoin ole mahdollista:

- 1) määrätä ihmisiä suojautumaan sekä panna toimeen suojaväistö;
- 2) ryhtyä sellaisiin välttämättömiin toimenpiteisiin, joista voi aiheutua vahinkoa kiinteälle tai irtaimelle omaisuudelle;
- 3) määrätä antamaan käytettäväksi rakennuksia, viesti- ja tietoliikenneyhteyksiä ja välineitä sekä pelastustoiminnassa tarvittavaa kalustoa, välineitä ja tarvikkeita, elintarvikkeita, poltto- ja voiteluaineita ja sammuksineita;
- 4) ryhtyä muihinkin pelastustoiminnassa tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Kymenlaakson pelastuslaitos valmistelee suojelupiiri- ja suojelulohkojaon (**liite 20**) yhteistyössä kaupungin teknisten palveluiden kanssa. Suojelulohkojen yhteen sovittaminen voi esimerkiksi teknisten palveluiden

vastuualueella tarkoittaa yhteistoimintaa rakennus- ja raivaustoiminnoissa, hallinto- ja toimintasääntö- sekä rakennemuutokset huomioiden. Pelastuslain mukaan pelastusjohtaja voi määrätä työkykyisen henkilön esimerkiksi kunnan tehtäviin, toisin sanoen tehtäviin, joissa pelastustoiminnan jälkeinen esimerkiksi sammu-
tuspaiikkavartiointi tapahtuu muun kuin pelastuslaitoksen toimesta. Kun alueet ovat yhtenevät, kaikenlai-
nen harjoittelu, yhteisövalmennus, työharjoittelu, työvalmennus jne. tähtäävät samaan suuntaan: kansalais-
reservitoimintaan.

Liitteen 3 taulukossa on esitetty tiivistetty vastuunjako Kotkan kaupungin ja Kymenlaakson pelastuslaitok-
sen välillä.

3.8 Materiaalin hankinta

Konsernin toimintaa ja jatkuvuuden hallintaa tukevat hankinnat hoidetaan ennakoivasti Hallinto-
säännön toimi- ja hankintavaltuuksien mukaan, hankintalainsäädäntöä ja -ohjeistusta noudat-
taen. Toiminnan jatkuvuus, ennakollinen suunnittelu, nopea poikkeamiin reagointi sekä talousar-
vioprosessin riskienarvioinnissa tehdyt havainnot toimivat keskeisinä materiaalin hankintaa ohjaa-
vina havaintoina.

Vastuualueiden ja toimintayksiköiden tulee sisällyttää talousarvioesityksiinsä häiriötilanteiden va-
ralta tehtävät hankinnat. Varautuminen tulee huomioida kaikilla tasoilla palvelusopimuksia laadit-
taessa ja hankintoja tehtäessä. Valmiuslain 12 §:n mukainen kunnille määrätty varautumisvelvoite
sisältää myös taloudellisen varautumisen velvoitteen.

Ulkoisten palveluntuottajien kanssa tehtävissä sopimuksissa tulee tarvittaessa soveltaa Sopimus-
tenhallintaohjeiden sisältämiä mallilausekkeita sekä huolellisesti arvioida ulkoistettavan toimin-
nan jatkuvuuden/toimitusvarmuuden merkitystä.

Ennakkosuunnitteluun perustuvat hankinnat tehdään vastuualueilla ja toimintayksiköissä. Olennaista itse
palvelun ohella on tunnistaa ne materiaalit, joita palvelun tuottaminen edellyttää. Materiaalihankintojen
ennakointi voi tarkoittaa esimerkiksi vaihtoehtoisia toimittajia ja puitejärjestelyjä. Lisäksi konsernihallinto
vastaa joistakin yhteisistä hankinnoista kunnan elintärkeiden ja kriittisten toimintojen turvaamisen osalta.

Kotkan kaupungilla on käytössään kaupunginhallituksen hyväksymä Sopimustenhallintaohjeisto. Ohjeiston
kohdassa Toiminnan jatkuvuus, suorituseste todetaan:

Etenkin hankintasopimuksissa on huomioitava toiminnan jatkuvuus kriisi- ja muissa häiriötilanteissa. On pal-
veluja, joiden toimintavarmuus on yhteiskunnalle ehdottoman tärkeää. Tällaisiin yhteiskunnalle elintärkei-
siin toimintoihin kuuluvat mm. sisäisen turvallisuuden ylläpitäminen, talouden ja infrastruktuurin toiminta,
väestön toimeentuloturva ja toimintakyky sekä henkinen kriisinkestävyys. Myös varastopalveluilla on orga-

nisaation toimintojen jatkuvuuden kannalta keskeinen rooli. Kotkan kaupunkiorganisaatiossa kyseiset palvelut sijoittuvat teknisiin palveluihin, yhteiset palvelut -palveluyksikköön. Varastopalvelut toteuttavat keskusvaraston, oman jakelutoiminnon ja kumppaniensa avulla kaupunkiorganisaation sisäistä logistiikkaa ja esim. kiertotaloutta kestävän kehityksen toteuttamiseksi. Kestävä kehitys pitää sisällään myös jatkuvuudenhallinnan näkökulman.

Kriittisiin sopimuksiin tulee sisällyttää lauseke toiminnan jatkuvuussuunnittelusta ja korostaa yhteistyön merkitystä häiriötilanteissa. **Huoltovarmuuskeskus** on julkaissut SOPIVA- Sopimuksiin perustuvan varautumisen suositukset toiminnan jatkuvuuden hallinnasta, jotka voidaan liittää osaksi pääsopimusta. Suosituksia noudattamalla organisaatio voi kehittää kykyään ehkäistä mahdollisia toiminnan häiriöitä sekä pienentää mahdollisen häiriön vaikutuksia toimintaan sekä nopeuttaa häiriön vaikutuksista palautumista. Jatkuvuuden hallinta käsittää kaikki toimet, joiden päämääränä on toiminnan jatkuvuus.

<https://www.huoltovarmuuskeskus.fi/sopiva/>

3.9 Henkilöstön varaaminen (VAP)

VAP-henkilö

Asevelvollinen tai siviilipalvelusvelvollinen, joka on virka- tai työtehtävänsä vuoksi varattu poikkeusoloissa muuhun kuin puolustusvoimien palvelukseen.

Aluetoimisto

Asevelvollisuusasioissa maavoimien esikunnan alainen, maavoimien joukko-osastoon kuuluva toimisto, jonka tehtävinä ovat erityisesti asevelvollisuusasiat ja asiakaspalvelu, kutsuntojen toimeenpaneminen, operatiivinen suunnittelu ja maanpuolustuskoulutuksen koordinointi.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Kaupungin palveluksessa olevaa henkilöstöä voidaan määrätä sodanuhan tai liikekannallepanon yhteydessä puolustusvoimien tehtäviin. Vastuualueet ja toimintayksiköt varaavat puolustusvoimilta omaan käyttöönsä keskeistä henkilöstöä tuottamaan kunnallisia palveluita myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Sotilaallista uhkaa sisältävien poikkeusolojen toimintaa varten vastuualueet ja toimintayksiköt laativat tarvitsemaansa henkilöstöstä luettelon.

Asevelvollisuuslain 89 §:ssä (1438/2007) on määritelty palvelukseen kutsumatta jättäminen yleisen tai sotilaallisen edun vuoksi. Toimenpidettä, jolla tämä toteutetaan, kutsutaan henkilövaraamiseksi (VAP). Puolustusvoimien aluetoimistot ratkaisevat asevelvollisia koskevat varaushakemukset. Kotkan kaupungin henkilöstöasioiden yksikkö/työsuojelupäällikkö opastaa varausesityksissä, kokoaa henkilöstöluettelot yhteen, vastaa tietojen päivityksestä ja tekee sotilasviranomaisille asevelvollisuuslain mukaisen varausesityksen. Esitykset käsitellään Lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 24.1. §:n 10. kohdan mukaisesti.

Henkilöstöasioiden yksikkö päivittää koko kaupungin VAP-listauksen yhteistyössä puolustusvoimien kanssa. Vastuualueiden ja toimintayksiköiden johto huolehtii oman toimintansa edellyttämien ammattiryhmien voimiammattitietojen paikkansa pitävyydestä omissa valmiussuunnitelmissaan. Henkilöstöasioiden yksikkö ohjeistaa tiedonkeruun toteutettavaksi joustavalla tavalla. Tytär yhteisöt vastaavat oman henkilöstönsä varaamisesta, mutta valmiustoiminnan yhteensovittamisen edellyttämistä resursseista käydään keskustelu myös emon kanssa.

Henkilövaraamista koskevat VAP-listat toimitetaan Kouvolassa sijaitsevaan Kaakkois-Suomen Aluetoimistoon. Toimisto neuvoo menettelyssä. Ohjeistus löytyy myös Puolustusvoimien internet-sivuilta: <https://puolustusvoimat.fi/asiointi/henkilovaraukset>

3.10 Rakennusten varaaminen

Tehtävien kannalta tärkeistä kunnan omistamista rakennuksista tehdään luettelo, jonka perusteella rakennuksia koskevat varaukset haetaan Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Kaupungin omia rakennuksia ei tarvitse erikseen varata. Kuntakonsernin rakennusten varavoimatilanne on listattuna **liitteessä 14**.

Tekninen johtaja vastaa kokonaisturvallisuudesta teknisten palveluiden vastuualueella. Teknisten palveluiden vastuualueen toimintasäännön mukaan teknisten palveluiden hallinto/yhteiset palvelut vastaa turvallisuusjohtamisesta vastuualueellaan. Teknisten palveluiden vastuualue jakaantuu kolmeen palveluyksikköön: Yhteiset palvelut, Infra ja Rakennukset. Teknisten palvelujen vastuualueeseen kuuluva Rakennukset-palveluyksikkö huolehtii keskitetysti tarvittavista varauksista. Varaustehtävä on päivitetty toimintasääntöön.

Kunnan valmiussuunnitelman yleisessä osassa kerrotaan kokonaisturvallisuuden huolehtimisesta teknisten palveluiden vastuualueella. Tehtävää tarkennetaan toimialakohtaisessa valmiussuunnitelmassa.

3.11 Kuljetuskaluston varaaminen

Varaus; varaaminen

Normaalioloissa valmiussuunnittelun yhteydessä tehtävä toimenpide, jolla henkilö, tila, rakennus, ajoneuvo, työkone tai materiaali kohdennetaan viranomaisten määräämään käyttöön poikkeusoloissa.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Myös poikkeusoloissa tarvittava kuljetus-, maansiirto- ym. vastaava kalusto varataan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Teknisten palveluiden vastuualue huolehtii keskitetysti tarvittavien ajoneuvojen varaisesta, eikä kaupungin omia ajoneuvoja tarvitse erikseen varata. Kaupungin vastuualueiden/toimintayksiköiden toiminnassa tarvittavien leasing-ajoneuvojen käytön varmuus tulee kuitenkin suunnitella ja ennakoida tapauskohtaisesti. Kaakkois-Suomen ELY-keskus tukee kaupunkia sopimustilanteissa kriittisten ajoneuvojen listauksessa.

Palvelujen hankintasopimukseen tulee liittää palveluita tuottavan yrityksen velvoite varata tarvittavat ajoneuvot sopimusajaksi Kotkan kaupungin palveluiden tuottamiseen. Muun muassa koneurakoitsijat toimivat sopimuksellisesti, joten mahdollinen varausvelvoite tulee kirjata palveluiden hankintasopimukseen. Kymenlaakson Jäte Oy:llä ei ole omaa jätteenkuljetuskalustoa, vaan kuljetukset on kilpailutettu siltä osin, kun ne on annettu yhtiön tehtäväksi.

3.12 Varautumisvelvoitteet sopimussuhteissa

Varautumisvelvollisuus; varautumisvelvoite

Velvollisuus huolehtia onnettomuuksien ehkäisystä ja valmistautumisesta toimintaan onnettomuuden uhatessa tai sattuesssa ja velvollisuus varmistaa tehtävien mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa Varautumisvelvollisuus tulee valmiuslaista (1552/2011), pelastuslaista (379/2011) ja muusta erityislainsäädännöstä. Valmiuslain mukaan valtioneuvoston, valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten, muiden valtion viranomaisten ja valtion liikelaitosten sekä kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteenliittymien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa. Valmiuslain mukainen varautumisvelvollisuus voi sopimuksen perusteella ulottua myös yksityiseen toiminnanharjoittajaan. Varautumisvelvollisuus koskee sekä viranomaisia (ks. varautuminen) että yksityisiä ihmisiä, yrityksiä ja yhteisöjä (ks. omatoiminen varautuminen). Elinkeinoelämän varautuminen on osin lakisääteistä, osin sopimuksellista ja osin vapaaehtoista.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan tavoitteet tulee sisällyttää hankinta- ja sopimusohjeistukseen siten, että ydintehtävien ja kriittisten toimintojen jatkuvuus voidaan turvata myös sopimussuhteisesti järjestetyissä palveluissa. Ydintehtävien lisäksi kunta määrittelee kriittiset sopimuskumppanit, joiden palveluiden turvaamiseen ja varautumiseen tulee kiinnittää yhteistyössä erityistä huomiota.

Määriteltyjen kriittisten kumppaneiden sopimuksiin tulee sisällyttää varautuminen ja jatkuvuudenhallinta jo hankinnan tarjouspyyntövaiheessa. Tarjouspyynnön tulee olla kilpailutuksen ehtojen mukainen, koska sopimukseen ei voida enää myöhemmin lisätä uusia ehtoja. Valmisteluvaiheen lisäksi aktiiviseen sopimussuhteen aikaiseen toimintaan tulee kiinnittää huomiota sekä sopia esimerkiksi säännöllisestä harjoitusyhteistyöstä.

Kotkan kaupungin jatkuvuudenhallinta ulottuu sidosryhmiin sekä palveluntuottajiin. Ostopalveluissa ja sopimusperusteisissa palvelutuotannossa edellytetään huoltovarmuuden kannalta olennaisissa ja merkittäviksi arvioituissa tilanteissa sopimusehdoin riittävän tasoista palvelua myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Palveluntuottajien varautumisen tason varmistamis- ja valvontamenettelyistä on aina sovittava ja luotava

17.11.2020

47

niille toimivat käytännöt kuten sanktiointi tai sakon uhka. Sopimuksissa voidaan käsitellä esimerkiksi palvelun laatutasovaatimuksia myös erilaisissa häiriötilanteissa, ostopalveluilta edellytettäviä suorituskykyvaatimusten vähimmäistason määrittelyjä ja palveluntuottajan toiminnan jatkuvuuden turvaamisen menetteilyitä.

Kotkan kaupungin sisäiseen hankintaohjeistukseen sisällytetään tarvittavat vaatimukset ja yhtenäiset perusteet mm. palvelun kriittisyyden ja tarvittavan varautumistason määrittämiseksi. Ohjeistus tulee täydentämään seuraavia, voimassa olevia hankintaohjeistuksia: Pienhankintaohje (säädös nro 7/2019), Yleiset hankintaohjeet (säädös nro 6/2019) ja Hankintaperiaatteet - Kotkan kaupungin hankintaohjelma 2019 – 2025.

3.13 Muu varautuminen

Kuntakonsernin toiminnan suunnittelussa tulee ottaa huomioon toiminnan jatkuminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Tämä tarkoittaa kuntakonsernissa valmiussuunnitelmien keskinäistä yhteensovittamista, harjoittelua, kouluttautumista ja käytännöistä sopimista. Kotkan kaupungin väestönsuojelun (VSS) organisaation yhteyshenkilöt ovat tämän suunnitelman **liitteessä 11**.

3.14 Kuntalaisten omatoimisen varautumisen tukeminen

Omatoiminen varautuminen

Yksityisten ihmisten ja yhteisöjen toiminta, jolla pyritään onnettomuuksien ehkäisyyn ja valmistautumiseen toimimaan vaaratilanteissa.

Kotitalouksien omatoimisella varautumisella ymmärretään yksittäisten henkilöiden, asuinyhteisöjen ja perheiden varautumista tilanteisiin, joissa normaali arki häiriintyy. Omatoiminen varautuminen sisältää asuintalojen, virastojen, laitosten sekä teollisuus- ja liikeyritysten varautumisjärjestelyt. Aikaisemmin asuintalojen varautumisjärjestelyjä kutsuttiin talosuojeluksi ja virastojen, laitosten sekä teollisuus- ja liikeyritysten varautumisjärjestelyjä yritys- ja laitossuojeluksi. Sitä ennen yritys- ja laitossuojelua kutsuttiin virasto- ja laitossuojeluksi ja teollisuuden ja liikeyritysten suojeluksi (lyhenne teli-suojelu).

Kotivara

Elintarvikkeista, vedestä ja lääkkeistä sekä muista päivittäistavaroista ja välttämättömyystarvikkeista koostuva kotitalouskohtainen varanto, jonka tarkoituksena on lievittää häiriötilanteiden välittömiä vaikutuksia ja tilapäisesti turvata väestön toimintakyky.

Kotivaran ei ole tarkoitus olla erillinen varmuusvarasto, vaan sen tulisi sisältyä kotiin hankittaviin ja kotona säilytettäviin päivittäistavaroihin. Kotivaraan sisältyviä tuotteita tulisi käyttää jatkuvasti ja uusia tuotteita tulisi hankkia tilalle, jotta tuotteet säilyisivät tuoreina ja käyttökelpoisina.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Omatoiminen varautuminen on yksittäisten kansalaisten, yritysten, organisaatioiden ja taloyhtiöiden valmistautumista erilaisiin onnettomuuksiin, erityistilanteisiin ja poikkeusoloihin varten. Kodeissa tulisi varautua pärjäämään itsenäisesti ainakin kolme vuorokautta häiriötilanteen sattuessa: **72 h viranomaisten ja järjestöjen laatima varautumissuositus kotitalouksille.**

Olisi hyvä, jos kotoa löytyisi vähintään kolmeksi vuorokaudeksi ruokaa ja lääkkeitä. On tärkeää myös tuntee varautumisen perusteet eli tietää esimerkiksi, mistä saa oikeaa tietoa häiriötilanteesta ja miten pärjätä kyl-

menevässä asunnossa. Omatoimisen varautumisen organisaatiot toimivat viranomaisten ohjeiden mukaisesti pyrkien itsenäisesti säilyttämään toimintakyvyn ja elinolosuhteet minimissään varautumissuosituksen mukaiset 72 h.

Omatoiminen varautuminen on arkipäivän osaamista. Omatoimisella varautumisella pyritään ennaltaehkäisemään onnettomuuksia, tunnistamaan riskejä, toimimaan arkipäivän onnettomuuksissa ja sairastapauksissa itsenäisesti sekä harjaannutaan hälyttämään apua.

Omatoiminen varautuminen tarkoittaa vaaratilanteiden syntymisen ennaltaehkäisemistä sekä varautumista henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen kaikenlaisissa vaaratilanteissa. Varautumisella pyritään ehkäisemään vaaratilanteita, huomioidaan normaaliolojen häiriötilanteet sekä valmistellaan toimenpiteet poikkeusolojen varalta.

Jokainen voi varautua omassa kodissaan erilaisten onnettomuuksien ja vaaratilanteiden varalta. Esimerkiksi seuraavia kysymyksiä ja niiden edellyttämää toimintaa on hyvä miettiä jo etukäteen:

- Millaisia vaaratilanteita omassa kodissa saattaa kohdata?
- Miten vaaratilanteita voisi ehkäistä?
- Miten poistua kotoa esimerkiksi tulipalossa?
- Osaanko antaa tarvittaessa ensiapua?

Lisätietoja ja ohjeita omatoimiseen varautumiseen:

- ✓ 72 tuntia - Pärjäisitkö omin avuin: <https://72tuntia.fi/>
- ✓ Kotivara SPEK: <http://www.spek.fi/Suomeksi/Turvatietaa/Onnettomuudet-ja-hairiotilanteet/Kotivara>
- ✓ Kotivara Martat: <https://www.martat.fi/marttakoulu/ruoka/kotivara/>
- ✓ Kodin turvaopas Kotivara: <http://www.kodinturvaopas.fi/hyvinvointi/kotivara/>
- ✓ Kotivara pelastustoimi: <http://www.pelastustoimi.fi/turvatietaa/ehkaise-palon-syttyminen/noudata-saannoksia/kotivara>
- ✓ Suomen Pelastusalan keskusjärjestö: www.spek.fi

3.15 Varautumiskoulutus ja harjoitukset

Varautumisvelvollisuus; Varautumisvelvoite

Velvollisuus huolehtia onnettomuuksien ehkäisystä ja valmistautumisesta toimintaan onnettomuuden uhatessa tai sattuesssa ja velvollisuus varmistaa tehtävien mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Valmiusharjoitus

Harjoitus, jossa testataan valmiussuunnitelmia ja organisaatioiden toimintaa mahdollisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Organisaation oma toimintamalli:

Kotkan kaupunki tytäryhteisöineen osallistuu aktiivisesti alueella järjestettäviin harjoituksiin ja maanpuolustus- ym. valmiuskoulutuksiin. Koulutusinformaatiota jaetaan laajasti ja avoimesti kaikille konsernitoimijoille ja kannustetaan aktiiviseen osallistumiseen vahvan toimintakyvyn ja turvallisuuskulttuurin muodostamiseksi koko kuntakonsernissa. Koulutus- ja harjoitusinformaatiota saadaan Kymenlaakson valmius- ja turvallisuusfoorumissa, Pelastusopistolta sekä omatoimisesti hankkimalla.

Häiriötilanteiden hallintaa ei opi ilman harjoittelua. Valmiussuunnitelmien toimivuutta tulee arvioida käytännössä ja toisaalta tulee harjoitella, että ihmiset osaavat tehtävänsä. Harjoittelua on hyvä toteuttaa eri organisaatiotasoilla, eri muodoissa ja yhteistyössä esim. palveluntuottajien kanssa.

Harjoitusten yhteydessä voidaan parhaiten havaita ne koulutustarpeet, joita organisaatioilla on. Tarvittavia koulutuksia voidaan räätälöidä koulutusten järjestäjien kanssa yhteistyössä tai osallistua valmiisiin koulutus- tapahtumiin. Kotkan kaupunki osallistuu yhteistyössä konsernitoimijoidensa kanssa monipuolisesti alueellisiin valmiusharjoituksiin, joita järjestetään yleensä vuosittain. Kaupungin valmiusjohtoryhmä kouluttautuu ja harjoittelee säännöllisesti, myös VSS-organisaation laajuudessa sekä esittää mahdolliset koulutustarpeensa riskienhallintaan.

Organisaation vastuualueet ja toimintayksiköt suunnittelevat oman toimintavarmuutensa ylläpitämiseksi koulutustarpeitaan, joita koordinoidaan riskienhallinnassa.

Vastuualueiden ja yksiköiden johto vastaa omien varautumistarpeidensa edellyttämien koulutusten käytännön järjestelyistä. Harjoituksista sekä vastuualueiden/yksiköiden omista koulutuksista laaditaan vuosisuunnitelma, joka on mahdollista toteuttaa myös konsernitasona. Maanpuolustuskurssien osallistumispäätökset vahvistaa kansliapäällikkö yhdessä kaupunginjohtajan johtoryhmän kanssa.

4 KUNNAN JA KUNTAKONSERNIN JOHTAMISJÄRJESTELMÄT

4.1 Kunnan ja kuntakonsernin kriisijohtamissuunnitelma

Kunnalla ja kuntakonsernilla on normaaliin johtamisjärjestelmään perustuva suunnitelma konsernijohdon, kunnan, maakuntaan kuuluvien viranomaisten sekä vastuualojen/toimintayksiköiden johtamisen ja yhteensovittamisen menettelyistä.

Kunta toimii normaalioloissa normaalin johtamisjärjestelmän organisaation tavanomaisten johtosuhteiden mukaisesti. Lisäksi kunnalla on ennalta päätetty valmiusjohtoryhmä sekä ajantasainen kriisijohtamissuunnitelma.

Johtamisen ja toiminnan yhteensovittamista varten kunnalla on valmiusjohtoryhmä, joka kokoontuu tilanteen mukaan kokonaisuudessaan tai osittain. Tilanne voi olla sellainen, että johto kuuluu joko maakunnan viranomaiselle tai muulle viranomaiselle tai selkeää vastuuviranomaista ei ole, mutta se edellyttää konsernitason toimenpiteitä.

Pääsääntöisesti myös häiriötilanteissa toimitaan normaalin ajan organisaatorakenteen ja johtosuhteiden mukaisesti. Kotkan kaupungilla on käytössään Kymenlaakson pelastuslaitoksen tarjoama johtoryhmähälytyspalvelu. Johtoryhmähälytyksen vastaanottajat sisältyvät **liitteeseen 10**.

Liitteessä 2 on kuvaus Kotka-konsernin organisoitumisesta sekä **liitteessä 7** perustettavan johtokeskuksen työjärjestys kriisijohtamistilannetta varten.

4.2 Hälyttämis-, viesti- ja informointijärjestelyt

Valmiuden säätelyn menettelyt, konserni- ja vastualuejohdon informointi ja hälyttämisjärjestelyt vastuineen, häiriötilannehallinnassa tarvittavat viesti- ja tietoliikennevälineet on ennalta määritelty ja kuvattu.

Kunnan valmiuden säätely sekä johdon, yhteistyötahojen ja avainhenkilöstön hälyttämis- ja informointijärjestelyt on kuvattu erillisessä kaaviossa. Kuntakonsernin ja yhteistyötahojen välinen viestiliikennekaavio on suunnitelman **liitteessä 22**.

4.3 Johtamispaikat ja niiden järjestelyt

Johtamispaikat ja johtamistilojen toimintaedellytysten turvaaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa on kuvattu.

Lähtökohtaisesti kaupunkiorganisaatio toimii päivittäin käytössään olevissa tiloissa sekä suunnittelee ratkaisut, joilla toiminta niissä turvataan esimerkiksi sähkökatkon aikana.

Valmiuslaki edellyttää varautumaan myös sotilaallisiin uhkatilanteisiin, joten kunnalla on määriteltynä niitä varten käytettävissään olevat, tilanteen edellyttämät johtamistilat. Kotkan kaupungin toimintatapa on, että toimitilaturvallisuudesta vastaavalla taholla on operatiivinen kyky perustaa johtopaikka haluttuun toimitilaan kulloisenkin häiriötilanteen mukaan. Tämä luo organisaation johtamiseen joustavuutta.

4.4 Kuntakonsernin tilannekuvajärjestelyt

Tilannekuva

Koottu kuvaus vallitsevista olosuhteista, käsillä olevan tilanteen synnyttäneistä tapahtumista, tilannetta koskevista taustatiedoista ja tilanteen kehittymistä koskevista arvioista sekä eri toimijoiden toimintavalmiuksista.

Tilannekuvaa tarvitaan päätöksenteon tueksi. Tilannekuva voidaan käsittää myös suppeammin tarkoittamaan vain esimerkiksi karttaa ja suullista tai kirjallista tietoa esillä olevasta tilanteesta. Määritelmän mukaisesta tilannekuvasta (konkreettinen kuvaus) käytetään englanniksi termiä "situation picture", mutta jos termillä tilannekuva viitataan konkreettisen kuvauksen lisäksi esimerkiksi tilannekuvatoimintaan tai tilaan, jossa tilanteesta on pystytty muodostamaan kuva, voidaan käyttää termiä "situation awareness".

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Tilannekuva on johtamisen ja päätöksenteon apuväline, joka esittää päätöksenteon kannalta oleellisia tietoja mahdollisimman nopeasti ja luotettavasti päätöstä tekeväälle henkilölle.

Kotkan kaupungin tekniset palvelut -vastuualueen päätavoitteena on kaupungin rakennetun ympäristön käyttövarmuus kaikissa oloissa. Käyttövarmuus tarkoittaa ylläpito-organisaation huoltovarmuutta ja rakennetun ympäristön käytettävyyttä kaikissa oloissa. Kaupungin huoltovarmuus perustuu sekä vastuualueen omaan, ennakoivaan toimintaan että yhteistyöhön yritys- ja järjestötoimintakumppanien kanssa. Keskusvalvomo kokoaa automaatio-, valvonta- ja työjohtojärjestelmien avulla teknisistä tilannetekijöistä dataa, analysoi sitä sekä toimittaa tiedon tilannekeskuksiin ja johtopaikoille.

Jotkut kunnat ovat päätöksellään perustaneet AVAK-keskuksia yhteistyössä vapaaehtoisjärjestöjen (esim. SPR, Vapepa) kanssa. Keskukset tukevat alueen kuntia ja kuntalaisten arkea häiriötilanteissa. AVAK-järjestelmän jatkuvasta koulutuksesta ja harjoittelusta voi huolehtia esimerkiksi Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK. AVAK-keskusta johtaa kunta ja AVAK-keskuksen päällikkönä voi toimia esimerkiksi koulun rehtori. Suomessa kuntien AVAK-keskuksia on sijoitettu kouluun, kirjastoon, urheilu- ja liikuntahalliin sekä merikonttiin.

4.5 Kunnan ja kuntakonsernin kriisi- ja häiriötilanneviestintä

Kriisiviestintä; viestintä kriisitilanteissa ja poikkeusoloissa

Viestintä ihmisiä, ympäristöä tai organisaation toimintaedellytyksiä tai mainetta uhkaavassa poikkeuksellisessa tilanteessa.

Kriisiviestinnän kulmakivi on oikean tiedon välittäminen oikea-aikaisesti oikealle kohderyhmälle. Viestinnässä käytetään pääasiassa samoja kanavia kuin yleensäkin, mutta tehostetusti ja nopeutetusti. Kriisiviestintä on osa tilanteen johtamista. Yhteiskuntaa koskehtavan häiriötilanteen edellyttämää kriisiviestintää kutsutaan häiriötilanneviestinnäksi.

Valtioneuvoston kanslian julkaisemassa ohjeessa ”Valtionhallinnon viestintä häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa” (Valtioneuvoston kanslian määräykset, ohjeet ja suositukset 1/2013) on käytetty kriisiviestintä-termin sijaan termiä ”viestintä kriisitilanteissa ja poikkeusoloissa”, jonka vastineet ovat ruotsiksi ”kommunikation i krissituationer och under undantagsförhållanden” ja englanniksi ”communications in incidents and emergencies”.

Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Konsernitason kriisi- ja häiriötilanneviestinnän suunnitelma on tämän suunnitelman **liitteessä 12**. Kullakin vastuualueella/toimintayksiköllä on omat viestinnän suunnitelmansa, jotka on yhteen sovitettu konsernitason suunnitelman kanssa.

Suunnitelmassa huomioidaan tilanteet, joissa johto- ja samalla viestintävastuu kuuluu joko maakunnan viranomaiselle tai muulle viranomaiselle. Niiltä osin konsernitason viestintä yhteen sovitetaan vastuuviranomaisen kanssa.

17.11.2020

55

LÄHTEET

Lainsäädäntö:

Kuntalaki (410/2015)

Pelastuslaki (379/2011)

Valmiuslaki (1552/2011)

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (679/2016)

Tietosuojalaki (1050/2018)

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Valtioneuvoston asetus tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa (681/2010)

Muut:

Huoltovarmuuskeskus. SOPIVA - Sopimuksiin perustuva varautuminen -opas. <https://www.huoltovarmuuskeskus.fi/sopiva/>

Korhonen ja Ström 2012. Pelastusopisto. Kunnan valmiussuunnitelman yleisen osan malli. https://www.pelastusopisto.fi/wp-content/uploads/2017/02/34760_kunnan_valmiussuunnitelman_yleisen_osan_malli_ja_ohje_sen_kayttoon_netti.pdf

Kotka 2025-kaupunkistrategia. Kaupunginvaltuusto 14.5.2018 § 65. <https://www.kotka.fi/kotkan-kaupunki/strategia/>

Kotkan kaupungin hallintosääntö. Kaupunginvaltuusto 30.3.2020 § 24. <https://www.kotka.fi/kotkan-kaupunki/ohjeet-ja-saadokset/hallintosaanto/>

Kotkan kaupungin konserniohje. Kaupunginvaltuusto 8.5.2017 § 47. <https://www.kotka.fi/kotkan-kaupunki/ohjeet-ja-saadokset/konserni/>

Kotkan kaupungin sopimustenhallintaohjeisto. Kaupunginhallitus 24.10.2016 § 308

Kuntaliitto. Kunnan varautumisen johtaminen. 2020. <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2020/2071-kunnan-varautumisen-johtaminen>

17.11.2020

56

Kuntaliitto. Kuntien jatkuvuudenhallintaprojektit KUJA 1 ja 2. <https://www.kuntaliitto.fi/yhdyskunnat-ja-ymparisto/turvallisuus-ja-varautuminen/varautuminen-ja-jatkuvuudenhallinta/kuja-jatkuvuudenhallinta-projektit>

Sisäministeriö. Suomen kansallinen riskiarvio 2018. Sisäministeriön julkaisuja 2019:5. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161332>

Turvallisuuskomitea. Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017. https://turvallisuuskomitea.fi/wp-content/uploads/2018/02/Kokonaisturvallisuuden_sanasto.pdf

Turvallisuuskomitea. Suomen Kyberturvallisuusstrategia 2019. <https://turvallisuuskomitea.fi/suomen-kyberturvallisuusstrategia-2019/>

Kymen Turva. Kymenlaakson riskiarvio 2019. (S)

Tukes. VAK-vaarallisten aineiden kuljetus. <https://tukes.fi/vak#213e116c>

Valtioneuvoston periaatepäätös 2.11.2017. Yhteiskunnan turvallisuusstrategia. <https://turvallisuuskomitea.fi/yhteiskunnan-turvallisuusstrategia-2017/>

Kuvat ja taulukot:

- Kuva 1: Kunnan turvallisuusjohtamisen kokonaisuuden muodostavat tekijät
- Kuva 2: Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot (YTS 2017)
- Kuva 3: Esimerkki valmiussuunnitteluprosessista (Lähde: Kunnan valmiussuunnitelman yleisen osan malli, Korhonen ja Ström, Pelastusopisto 2012)
- Kuva 4: Uhkamallit vuoden 2018 kansallisessa riskiarviossa
- Kuva 5: Kymenlaakson 2020 riskiarvion yhteenveto
- Kuva 6: Kotka-konsernin rakenne (liite 2)
- Kuva 7: Varautumisen yleinen prosessi (YTS 2017)
- Kuva 8: Varautumisverkosto, Kymenlaakson alueen toimijat 2012 -
- Kuva 9: Kuntaliiton KUJA2-projektin yhteistyötä koskevia havaintoja
- Kuvat 10, 11: KUJA-projektin näkemys konsernin varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan kokonaiskonseptista ja polusta (Lähde: Kunnan varautumisen johtaminen, Kuntaliitto 2020)

Taulukko 1: Toimielinten ja viranhaltijoiden varautumisvastuut kunnassa (Lähde: Kunnan varautumisen johtaminen, Kuntaliitto 2020)

17.11.2020

57

LIITTEET

Julkiset

Liite 1 Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017

Liite 2 Kotka-konsernin organisaatiokaavio

Liite 3 Varautumisen vastuunjako Kotkan kaupunki ja Kympe

Salassa pidettävät

Liite 4 Turvallisuusjohtaminen ja vastuunjako (Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) lyh. JulkisuusL, 24 § 8-kohta)

Liite 5 Avainhenkilölista (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 6 ICT palveluiden jatkuvuuden järjestelyt (JulkisuusL 621/1999, 24 § 7-kohta)

Liite 7 Johtamistilojen yksityiskohtaiset tiedot (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 8 Varaston ja logistiikan hallinta ja vastuut (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 9 Kartta- ja paikkatiedot varautumisessa (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 10 Valmiusjohtoryhmän kokoonpano ja johtoryhmähälytystiedot (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 11 Kotkan kaupungin VSS-organisaatio (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 12 Kriisiviestintäohje (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 13 Kriisiviestinnän lyhytohje (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 14 Kunnalle valmiuslain kautta tulevat lisätehtävät poikkeusoloissa (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 15 Kuntakonsernin rakennusten varavoimatilanne (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 16 Kymenlaakson riskiarvio 2020 (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 17 Maakunnan väestön varoittamisen ja suojaamisen järjestelyt (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

17.11.2020

58

Liite 18 Valmiussuunnitelmien sijainti ja vastuut (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 19 Varautumisen vuosi-/kehittämissuunnitelmat (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 20 Suojelupiiri- ja lohkojako (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 21 Tunnistettut ydintoiminnot ja järjestelmät (JulkisuusL 621/1999, 24 § 8-kohta)

Liite 22 Viestiliikennekaaviot (JulkisuusL 621/1999, 24 § 7-kohta)

Liite 23 Kameravalvonnan toimintasuunnitelma (TietosuojaL 1050/2018, JulkisuusL 621/1999 24 § 7-kohta)